

Papirni stroji ponovno obstali?

Zopet se nahajamo v neugodnem položaju v zunanjetrgovinski menjavi, tako v naši tovarni, kot tudi celotna država.

Od začetka letošnjega leta naprej še posebej načrtujemo visok porast izvoza papirja. Vsi vemo, da izvoz naših papirjev tudi dejansko povečujemo iz meseca v mesec.

Pa vendar očitno ta porast izvoza ni zadosten. V sedanjih pogojih nam ne zagotavlja uvoza nujnih in zadostnih surovin.

Kako je to mogoče?

Letos sem že nekajkrat na straneh našega tovarniškega glasila razlagal dogovorjene ukrepe, ki nam urejajo zunanjetrgovinsko menjavo. Tokrat bom zares samo poskusil zapisati kronologijo zadnjih ukrepov, ki so nas prignali v brezizhodnem položaju. Ob vseh dogovorih in ob našem izpolnjevanju obveznosti nam najnovije omejevanje uvoza tudi za pretežne izvoznike ni več razumljivo.

Pretiran plan izvoza — posledica zahteve za pokritje nujnega uvoza

Konec septembra 1980 je bilo potrebno oddati SISEOT plan izvoza in plan uvoza za leto 1981 ob predpostavki razmerja: 70 % izvoznega priliva gre tistemu, ki ga je ustvaril, 30 % pa združujemo za skupne potrebe.

Sestavljalcji navodil za izpolnjevanje planskih obrazcev nam za »diskusijo« niso dali dosti možnosti:

— plan je potrebno do roka oddati, sicer ne »nastopaš« pri izvozu in uvozu v letu 1981,

— višina izvoznih prilivov mora presegati ali pa biti enaka odlivu za uvoz — seveda ob poprejšnjem odbitju združenih 30 odstotkov.

Večina sestavjalcev plana je krenila od spodaj navzgor, tj. izračunali smo nujno potrebni uvoz in upoštevali 30 % združevanje so bile »nazidane« izvozne postavke v planu v mnogih primerih izredno visoke.

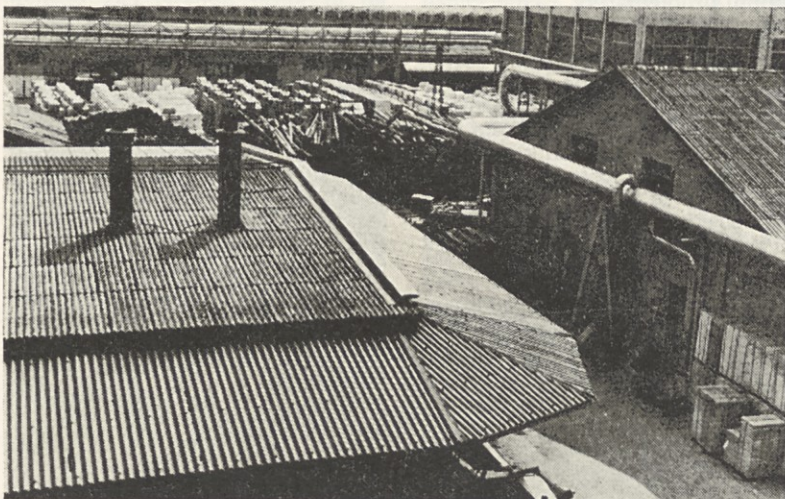
Vprašljive delegatske odločitve — za odprt šalter v Narodni banki

V začetku 1981 je skupščina SISEOT odločila znižati odstotek za razpolaganje — samo 65 %. Pri tem se je nujno treba vprašati, kako da delegati v SISEOT tako lahkega srca sorazmerno hitro pristanejo na tako pomembne odločitve, ki se jim bodo v njihovih delovnih organizacijah že čez nekaj tednov hudo otepile.

Razlaga je tudi tokrat zelo enostavna:

Projekcijo plačilne bilance sprejema načelno zvezna skupščina. Če tam ni pravočasno dogovora, jo z odlokom postavi Zvezni izvršni svet. V projekciji določijo posebne obveznosti do bilance posameznim republikam. Za izvrševanje te projekcije je potem v republiki zadolžen republiški izvršni svet. V primeru odstopanja rezultatov v projekciji od načrtovanih, izvršni svet ukine veljavnost sklepov in dogovorov v SISEOT; z blokado šalterja v Narodni banki pa onemogoči še tisto, v SISEOT dogovorjeno okrnjeno poslovanje.

Bridke izkušnje iz leta 1980 (šalter je bil v februarju in maju zaprt za več dni in ves čas od 31. julija do 3. septembra) so vse delegate v slovenskem SISEOT

Pogled s strehe V. PS na prostor pred skladiščem kaolina; celuloze je še za nekaj dni

Pred desetimi leti smo se delovni ljudje in občani Ljubljane na referendumu z veliko večino odločili za politiko hitre rasti družbenega standarda. Z uspešno izglasovanim referendumom za prvi samoprispevek v Ljubljani smo se tudi spopadli z liberalizmom, ki je rast družbenega standarda zanemarjal, ga podrejal rasti osebnega standarda in s tem dovoljeval večanje socialnih razlik med delovnimi ljudmi in občani. Tako smo se delovni ljudje in občani Ljubljane že pred desetimi leti izrekli za prvi samoprispevek, da s solidarnostjo in vzajemnostjo gradimo takšen program razvoja družbenega standarda v Ljubljani, ki zmanjšuje razlike neusklajenega razvoja posameznih občin, vpliva na večjo produktivnost dela in znanja, zmanjšuje socialne razlike in omogoča človeku dostojno življenje.

S samoprispevkom, to je z združevanjem sredstev vseh delovnih ljudi in občanov, smo s I. in II. samoprispevkom zgradili v Ljubljani v desetih letih sto objektov družbenega standarda.

- 46 otroških vrtcev,
- 44 osnovnošolskih objektov,
- 5 zdravstvenih domov,
- 4 domove za starejše občane in
- 1 vzgojno posvetovalnico.

Tako smo omogočili, da je bilo v organizirano varstvo vključenih bistveno večje število predšolskih otrok, njihovim staršem pa s tem zagotovili, da so na svojih delovnih mestih lahko z zbranostjo dosegli večjo produktivnost dela, zmanjšali smo izmamski pouk v osnovnih šolah, dosegli boljše zdravstvene usluge, lepše poskrbeli za starejše občane in rešili mnogo skrbi mladim ljudem v novi posvetovalnici.

Čeprav je bil z izgradnjo teh 100 objektov dosežen v Ljubljani bistven napredek na področju družbenega standarda in odpravljeni ali zmanjšani številni problemi, še vedno zaostajamo za nekaterimi mestji in industrijskimi centri v Sloveniji, zlasti pri vključevanju predšolskih otrok v organizirano predšolsko vzgojo in varstvo otrok. Tudi pri nujenju zdravstvenega varstva so še vedno dolge čakalne dobe, ki vplivajo na zmanjševanje produktivnosti dela in večjo obolenost ter s tem odsotnost z dela.

Z dogovori o temeljih planov občin in mesta in s samoupravnimi sporazumi o temeljih planov SIS družbenih dejavnosti za obdobje 1981—1985 smo se samoupravno opredelili, da bomo na področju družbenih dejavnosti dali prednost razvoju otroškega varstva in preventivnemu zdravstvenemu varstvu, ki bosta posredno doprinesla o večji produktivnosti dela in razvoju osnovnega šolstva, k zmanjševanju večzmenjskega pouka in hitrejšemu prehodu na celodnevno sodobno šolo.

Iz aralize zagotavljanja sredstev iz svobodne menjave dela v samoupravnih interesnih skupnostih na področju otroškega varstva, osnovnega šolstva in zdravstva je ugotovljeno, da je v okviru dogovorjene in plansko usklajene skupne porabe mogoče zagotavljati sredstva le za dejavnost, ne pa tudi za objekte, razen za področje zdravstva, kjer je zagotovljen del sredstev tudi za objekte.

Na osnovi tega je kljub sedanjim neugodni ekonomski situaciji edini možni zaključek, da je s takšnim načinom združevanja sredstev, za kakršnega so se delovni ljudje in občani Ljubljane prvič odločili pred desetimi leti, treba nadaljevati, če ne želimo z druž-

izučile, da je vsak ukrep — pa če je še tako uradniški, preživel, krivičen ali pa neselektiven — dober, le da je obenem z odprtim šalterjem v Narodni banki mogoča nadaljnja, pa čeprav osiromašena oskrba z uvoženimi reprodukcijskimi materiali.

Prej planiranega izvoza res ne dosegamo — svoj uvoz pa dosledno pokrivalo

V začetku avgusta letos je SISEOT opravila analizo izvrševanja plana izvoza in uvoza. Pregledali so preko 75 % slovenskega gospodarstva. Ugotovljeno je bilo, da precej velikih organizacij ne dosega planiranega izvoza in prilivov. Tiste, ki zaostajajo za planom, so bile pozvane, naj pregledajo vzroke zaostajanja in

predložijo čimprej strogo zavezujoče rebanse za natančno dinamiko izvrševanja po mesecih, s katero bi vendarle dohiteli prvotni plan do konca leta.

To nalogo smo pravočasno izvršili. Ugotovili smo, da naš zaostanek v izvozu izhaja predvsem iz prenapetega izvoznega plana. Leta pa je bil rezultat neustreznih zahtev po pokrivanju potrebne uvoza, kot sem obrazložil že zgoraj. Trezno smo pregledali naše dejanske možnosti in se zedinili, da z velikimi napori lahko zagotovimo v letu 1981 za okrog 25,6 milijona dolarjev izvoza. To predstavlja za okoli 8 % manj kot v planu iz septembra 1980. Izhajali pa smo pri tem iz predpostavke, da po potrditvi tega rebanse s strani SISEOT ne bomo

(Nadaljevanje na 3. str.)

Samoprispevek III je naša nuja!

benim standardom zaostajati. Posledice takega razvoja bi predvsem občutila mladina in mlajša generacija, delavci in občani kakor tudi njihovi starši, torej občutili bi jih vsi.

Stopnja samoprispevka ne bo višja od sedanje, torej 1,5 % od OD. Samoprispevka ne bi plačevali tisti, katerih mesečni zaslužek znaša do 7000 din; cenzus se vsako leto revalorizira; ustrezno temu pa se določi višina katastrskega dohodka.

Na osnovi takega združevanja sredstev bi ob sofinanciranju že zagotovljenih sredstev v samoupravnih sporazumih SIS družbenih dejavnosti skupaj združili 4.837.600.000 dinarjev. S tako zbranim denarjem bi v naslednjih petih letih v Ljubljani pridobili:

- 8 novih objektov in 4 prizidke vzgojnovarstvenih zavodov,

1. OKTOBER — MEDNARODNI DAN OTROKA

Zal naša družba ne bo nikoli tako bogata, da bi lahko nudila otrokom vse, kar potrebujejo.

- 3 nove šole in 8 prizidkov,
- 1 glasbeno šolo,
- 3 zdravstvene domove in 2 zdravstveni postaji,
- novo porodnišnico,
- obnovili bi mladinsko klimatsko zdravilišče na Rakitni,
- adaptirali Lutkovno gledališče,
- varstveno tehnični center za telesno in duševno prizadete osebe,
- center za slušno in govorno prizadeto mladino.

Program je bil iz »velikega programa« potrebe skrbno po občinah izbran in zajema resnično najpomembnejše objekte.

VSAKDO IZMED NAS IN VSI SKUPAJ SE BOMO MORALI POTRUDITI, DA BOMO RAZUMELI POTREBE DRUGEGA IN NAS VSEH SKUPAJ!

NAŠA PRAVICA IN DOLŽNOST JE, DA ZADOVOLJIVO POSKRIBIMO ZA NAŠ JUTRI!

ZATO BOMO GLASOVALI 22. NOVEMBRA NA REFERENDUMU ZA SAMOPRISPEVEK III!

V. B.

Gibanje proizvodnje v mesecu avgustu 1981

TOZD TEHNIČNI PAPIR

	Doseženo avgust 81	φ I.—VIII. 81	Indeks doseganja plana		
			Plan φ mes.	VIII. 81	φ I.—VIII. 81
Proizvodnja:					
Papir skupaj ton:	2800	2774	2774	102,0	100,0
— od tega klasični	1367	1548	1403	97,4	110,3
— od tega premazani	1433	1226	1371	104,5	89,4
Lesovina	386	355	333	115,9	76,6
El. energija MWh	3642	3763	3500	104,1	107,5

Izkoriščenost zmogljivosti papirnih ter premaznega stroja

	VIII. 1981	φ I.—VIII. 81	φ I. 1980	Plan 1981
II. PS	96,8	93,2	91,8	92,0
III. PS	91,8	91,2	91,9	92,2
IV. PS	93,2	90,9	92,7	92,6
Skupaj	94,0	91,8	92,1	92,3
Premazni stroj	64,9	61,8	62,4	

Izmet v %

	VIII. 1981	φ I.—VIII. 81	φ I. 1980
klasični papirji	10,30	12,49	10,83
premazani papirji	25,03	21,76	21,28

Proizvodnja papirja se je v TOZD TP sicer gibala v mejah postavljenega plana, kar pa z ozirom na maksimalno možno število delovnih dni ne pomeni visoke proizvodnje. Razlog temu je v glavnem povečanje nedokončane proizvodnje za ca. 300 ton, saj so bili zastoji in izmet nizki.

Proizvodni program klasičnih vrst papirjev je kot običajno vseboval predvsem eksportne kvalitete — kulerje, bankpost papirje ter ciklostil, za domači trg pa predvsem tapetne papirje.

TOZD GRAFIČNI PAPIR

	Doseženo avgust 81	φ I.—VIII. 81	Indeks doseganja plana		
			Plan φ mes.	VIII. 81	φ I.—VIII. 81
Proizvodnja:					
Papir skupaj ton:	3874	3246	3063	126,5	106,0
— od tega klasični	23	428	83		
— od tega premazani	3851	2818	2980		

Izkoriščenost zmogljivosti V. PS:

	VIII. 1981	φ I.—VIII. 81	φ I. 1980	Plan 1981
Stopnja v %	91,4	84,3	85,2	86,5
Izmet v %	14,1	16,0	18,8	18,3

Izredno nizki zastoji in izmet sta bila glavna od razlogov za doseženo rekordno proizvodnjo na V. PS. Tudi udeležba papirjev za izvoz je bila nadpovprečna (ca. 40 %), kar pomeni z ozirom na zahtevnost proizvodnega programa še toliko večji dosežek.

TOZD VETA

	Doseženo avgust 81	φ I.—VIII. 81	Indeks doseganja plana		
			Plan φ mes.	VIII. 81	φ I.—VIII. 81
Proizvodnja:					
Tapete rolic	306.204	274.642	208.333	147,0	131,8
Lepilo zavitkov	15.780	26.405	25.000	63,1	105,6

Ugodna konjunktura na domačem trgu ter izvoz tapet sta tudi v mesecu avgustu vplivala na nadpovprečno dosežene proizvodne rezultate ob prizadevanju vseh zaposlenih pri odpravljanju ozkih gri v proizvodnji.

Možnosti za izboljšanje so le v skupnem reševanju problematike

19. avgusta je bil v kulturnem domu Vevče organiziran sestanek z našimi jugoslovanskimi kupci-ovlagatelji. Predstavili smo jim poslovanje Papirnice Vevče v prvem polletju letošnjega leta, obravnavali sporazum o izravnavi — povišanju cen papirjev glede na cenik ostalih proizvajalcev industrije papirja SFRJ, pretresli združevanje deviz za naš prepotrebni uvoz ter se pogovarjali o ostali skupni problematiki.

Iz gradiva, ki so ga vabljeni kupci prejeli z vabilom za sestanek, je bilo razvidno naše poslovanje v prvi polovici letošnjega leta, vendar sta obiskovalcem tov. Kosmina in tov. Lednik podrobneje obrazložila posamezne točke. Razvila se je široka razprava, iz katere je bilo moč zaključiti enotno misel vseh sodelujočih: Papirnica Vevče je zaradi izvozno-

kar se da izenačene, seveda v okviru naših možnosti. Seveda pa bo ob nespremenjenih zahtevah po izvozu odstotek izpolnjevanja naših obvez po pogodbah sovlagateljem po vsej verjetnosti v drugi polovici leta še manjši.

Tudi ob razpravi o cenah naših papirjev so si bila mnenja razpravljalcev edina: sedanje cene vevških papirjev so diskriminirane do višine cen za kvalitetno slabše enakovrstne papirje drugih domačih proizvajalcev. Pregled razlik v cenah naših papirjev glede na cene ostalih jugoslovanskih proizvajalcev so gostje prejeli tudi že z vabilom. Podan jim je bil tudi predlog, da se cene papirjev Papirnice Vevče vsaj izenačijo z ostalimi cenami in ta predlog je bil na seji vsestransko podprt in sprejet. Izraženo je bilo celo mnenje kupcev, da se ob tem zavest-

Nujno je, da neizvozniki, končni potrošniki papirnih proizvodov skozi pravilnejšo porazdelitev dohodka prevzamejo del bremena izvoza, če že ne morejo ali nočejo sami aktivno sodelovati v mednarodni menjavi. Predlagani cenik, ki je dosledno narejen na izenačitvi cen naših papirjev z ostalimi v Jugoslaviji, je predložen tudi Splošnemu združenju GZS in republiški skupnosti za cene. Predlagane cene so vsem drugim proizvajalcem že odobrene in že zajete v letošnji indeks porasta cen panoge 124 v SRS oziroma v SFRJ.

Ob razpravi o problematiki cen so predstavniki trgovine načeli vprašanje deleža prihodka trgovini za kritje stroškov prometa. Po samoupravnem sporazumu med OZD proizvodnje in prometa s papirji od junija 1978 je v 17. čl. tega SS določena delitev prihodka med proizvajalci in trgovino v višini 4 do 7 % od fakturirane cene trgovini za njene stroške. Po odločbi republiškega tržnega inšpektorja SRS pa smo Vevčani morali s 17. junijem 1980 ta del prihodka (prej rabata) zadržati na absolutnem znesku z dne 3. avgusta 1979. Ker se do sedaj predpisi glede prihodka trgovini oz. glede marže niso spremenili, Vevče še nadalje priznavajo takšen del prihodka. V predlogu novega cenika je tudi navedeno, da pri višjih cenah ob nespremenjenih predpisih Vevče obdrže sedanjo višino tega dela prihodka, to je 0,85 din na kilogram pri klasičnih papirjih v VF/ZV, 1,05 din/kg pri vseh premazanih papirjih in 6,00 din/paket pri papirjih v malem formatu.

Sprejeto je bilo stališče, naj strokovne službe v Papirnici Vevče analizirajo to vprašanje in v okviru zakonskih predpisov rešujejo bilateralno s trgovino.

Glede združevanja deviznih sredstev so naši kupci, sicer eni malo težje, drugi lažje, soglašali, da za naslednje leto poskušajo v okviru svojih možnosti združevati devizna sredstva za potrebe Papirnice Vevče, ta pa se obveže, da čimprej obvesti vse svoje kupce o natančnih pogojih takega združevanja. Na ta način bi lahko do konca oktobra letos planirali na osnovi sporazumov in dogovorov o višini tako združenih deviznih sredstev potrebno višino lastnega izvoza. Stališče je bilo enotno: le tako in z večjim skupnim izvozom bo možno zadovoljiti tako izvozne kot domače potrebe. Problematika našega gospodarjenja in problematika neizkoriščenosti grafičnih in predelovalnih kapacitet zaradi pomanjkanja papirja doma, se tesno prepletata; zato so prav vse možnosti izboljšanja situacije samo v skupnem reševanju.

Povzetek iz zapisnika

Za boljše gospodarjenje — izboljšanje socialne problematike

In prav o tem bo novembra govor na III. konferenci Zveze sindikatov, Slovenije, ki bo posvečena vsestranski in temeljiti oceni uresničevanja vloge in nalog sindikatov pri uveljavljanju delavcev kot nosilcev socialne politike in zagotavljanja socialne varnosti.

Uresničevanje socialne politike na sedanji stopnji razvoja samoupravne socialistične družbe je ena izmed pomembnih in aktualnih nalog sindikalnih organizacij, je zapisano v sklepih IX. kongresa ZSS. Čim celovitejšje je treba obravnavati položaj delavcev in občanov pri zagotavljanju oblasti nad delom in rezultati njihovega

dela. Ker sta prva in druga konferenca ZSS v letih 1979 in 1980 obravnavali vprašanja planiranja in delitve osebnih dohodkov, pomeni vsebina tretje konference logično dopolnitev dela pri uresničevanju celovitosti interesov delovnih ljudi in občanov. Za uspešno oblikovanje stališč 3. konference Zveze sindikatov Slovenije je pomembna akcijska predprava. Temeljito moramo oceniti svojo usmeritev in aktivnost na področju socialne politike, v katere okviru se morajo uresničevati in usklajevati splošni, skupni družbeni interesi in interesi delavcev v TOZD.

V. B.

Del udeležencev seje z našimi kupci — sovlagatelji

uvozne problematike in vseh ostalih domačih težav gospodarjenja v težkem položaju; takšna situacija onemogoča normalne dobave papirja domačemu trgu. Sovlagatelji so močno poudarili, da zahteve družbe, predvsem SISEOT in IS SRS po še povečanem izvozu nika- kor niso vzdržne za krog domačih potrošnikov in uporabnikov vevških papirjev, saj se povzroča družbena škoda. Sedanji režim prisiljuje papirničarje, da povečujejo izvoz papirja, grafična in predelovalna industrija pa ga mora na drugi strani uvažati, bi pa lahko za enak znesek deviz pridobila za svoje potrebe večje količine papirjev doma.

Predstavniki izvršnega odbora splošnega združenja grafičarjev pri Gospodarski zbornici Slovenije in tov. Krapež je ponovil zaključke in predlog, ki ga je ta organ naslovil Izvršnemu svetu SRS:

— popravi naj se odstotek koriščenja deviznih prilivov Papirnice Vevče od sedanjih 65 % na 90 % ter se tako omogoči zmanjšanje potrebnih količin izvoza za potrebe uvoza;

— poveča naj se posek lesa za približno 700.000 m³, torej za toliko, kolikor je manjši od prirastka in se s tem omogoči proizvajalcem celuloze manjši uvoz celuloznega lesa ter tako poveča delež domače celuloze za vevške papirje;

— najde naj se drugačen način oz. režim za uvoz celuloze iz tovarne Obir v Avstriji, mesečnega podjetja, ki je 70 % v lasti SOZD Slovenija papir; del te celuloze naj bi se plačeval z dinarskimi sredstvi in ne v devizah, kar bi zopet zmanjšalo potrebni konvertibilni uvoz za Vevče in s tem tudi potrebni izvoz papirjev.

Našim sovlagateljem smo morali tudi pojasniti, da smo na žalost svoje obveze do njih v povprečju v prvem polletju izpolnili le 74 % in še to zaradi relativno dobrih dobav v prvem kvartalu letošnjega leta. Truditi se bomo morali, da bodo višine dobavljenih količin papirja posameznim kupcem

Novi direktor Papirnice Vevče

Z mesecem septembrom smo sprejeli medse novega direktorja delovne organizacije, tovariša Staneta Ermenca, magistra ekonomije. Da bi ga predstavili delavcem delovne organizacije, smo ga zaprosili za intervju. V razgovoru nam je o sebi povedal naslednje:

»Izhajam iz preproste in številne kmečke družine; bilo nas je 10 otrok. Otroška leta sem preživel na deželi, verjetno podobno, kot večina kmečkih otrok v tistem času. Ko se je začela vojna, sem hodil v drugi razred osnovne šole. Okupirali so nas Nemci in pričele so se tegobe vojne. Z osvoboditvijo Zgornje Savinjske doline v polletju leta 1944 smo tudi savinjski otroci pridobili šolo v slovenskem jeziku, kjer so učili učitelji partizani. Po končani vojni so se začela vrata novih šol na široko odpirati in tudi jaz sem postal dijak najprej nižje gimnazije, nato srednje šole in po maturi tudi študent na fakulteti. Življenje mladine v povojnih letih je bilo dokaj razgibano, učenje v šoli popestrjeno z mnogimi delovnimi akcijami in v ta tok sem bil vključen tudi sam. Štiri leta sem preživel v dijaškem internatu. Zaposlil sem se sorazmerno kmalu in tako so mi mlada leta minila ob študiju in delu ali obratno.«

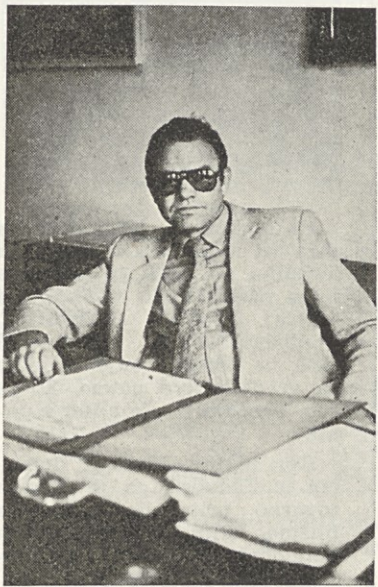
Za vami je že dokaj dolga delovna doba. Kakšno delo ste v tem času opravljali?

»Če natančneje premislim, je za mano že resnično dolga delovna doba. Sprašujete me, kakšno delo sem v tem času opravljal? Lahko bi rekel, da zelo različno, zelo pestro, toda vedno zanimivo. Pretežno sem delal v komercialni in to v različnih strokah in na različnih delovnih mestih. Če naštejemo, lahko začnem z mesno industrijo, kmetijstvom, proizvodnjo in trgovino z brezalkoholnimi pijačami, kozmetiko, medicinskimi in laboratorijskimi aparati, instrumenti in priborom. Tudi delovna mesta lahko imenujem kot pestra in sicer od pripravnika, referenta, analitika, vodje oddelka, sektorja, do direktorja nabave, komercialne, maloprodajne mreže, obrata in delovne organizacije. Po vsem vam lahko tudi to, da sem delal krajši čas tudi kot delavec v cinkarni, v tovarni pohoštvu in v strojni tovarni kot brusilec. Pretežno večino naštetih del sem rad opravljal in sem ponosen na to, da sem prešel pri delu vse faze, od najbolj težaških del in opravil, pa do najodgovornejših.«

Kaj bi lahko po vaših prvih ugotovitvah rekli o naši delovni organizaciji? S kakšnimi občutki ste se vključili med vevške papirničarje?

»Papirnico Vevče poznam po imenu in renomeju že dolga leta. Vem, da živi in diha s krajem in kraj z njo, da je zibelka papirne industrije v Jugoslaviji in da

je bila dolga leta šola kadrov za papirno industrijo v državi, poznana po svojih kvalitetnih papirjih doma in v svetu. Po prvih ugotovitvah lahko rečem, da je delovna organizacija dosegla v zadnjih desetih letih velik tehnološki in kvantitativni razvoj in da ima velike možnosti, ambicije in tudi potrebe po nadaljnjem razvoju. Kljub temu pa moram reči, da je trenutni ekonomski položaj DO izredno težak in da je rentabilnost poslovanja ogro-

Stane Ermenca, magister ekonomije

žena zaradi neurejenih censkih in dohodkovnih odnosov v repro verigi. Ne glede na to sem optimist, kajti prepričan sem, da bo kolektiv tudi te težave premagal in zato se po prvih vtisih vključujem med vevške papirničarje z dobrimi občutki.«

Katere naloge so po vašem mnenju v delovni organizaciji prioritetenega značaja oziroma kaj je v tej situaciji treba najprej narediti?

»V trenutni situaciji smatram kot prioriteten nalogi skrb za boljšo oskrbljenost s surovinami in repromateriali za nemoteno proizvodnjo in pa normalizacijo pogojev pri pridobivanju dohodka. O širšem programu ukrepov, ki naj bi prispevali k izboljšanju poslovanja je po teh nekaj dnevih nove službe in urejevanju prvih vtisov preuranjeno govoriti.«

Naše bralce bi prav gotovo zanimalo tudi, kako preživljate svoj prosti čas?

»Da odgovorim še na zadnje vprašanje, kako preživljam svoj prosti čas, moram reči, da ga pozkušam izkoristiti kot aktivni počitek. Zelo rad delam na vrtu, jeseni gobarim, tudi smučam, sorazmerno mnogo čitam in občasno tudi kaj napišem.«

Hvala! Uredništvo

Izvoz izmed članic SOZD največ porasel v Papirnici Vevče

Vrednost izvoza je od okroglo 43 milijonov dolarjev v prvem polletju 1980 narasla na skoraj 50 milijonov dolarjev v prvem polletju 1981, kar predstavlja povečanje za 15%. Pri tem je narasel izvoz na konvertibilna tržišča od okroglo 42 milijonov dolarjev v prvem polletju 1980 na preko 45 milijonov dolarjev v istem obdobju letos, na tržišče klirinških držav pa je narasel od 1,4 milijona dolarjev na 4 milijone dolarjev v enakih razdobjih.

Izmed posameznih delovnih organizacij je izvoz v absolutnem znesku največ porasel v Papirnici Vevče in sicer za 5,6 milijona dolarjev, potem pa v KTL za 1,2 milijona dolarjev. Izvoz v ostalih

DO se je držal na lanskoletnem nivoju, ali celo nazadoval, kot je primer v Sladkogorski.

Po strukturi zavzemajo vrednost izvoza: 28% pisalni in tiskovni papirji, kartoni in celuloza po 20% in časopisni papir 15%.

Vrednost uvoza vseh članic SOZD je bila v prvem polletju 1981 za 6% nižja od vrednosti v istem obdobju lani; znižala se je za okoli 3 milijone dolarjev.

Pokritje blagovnega uvoza z blagovnim izvozom znaša v prvem polletju 111%, torej se je plačilno-bilanca pozicija SOZD izboljšala od istega obdobja lani, ko je bilo to pokritje samo 90%.

Iz zbirnega poročila

Vloga in naloge OZD v usmerjenem izobraževanju

V usmerjenem izobraževanju kot dejavnosti posebnega pomena se v skladu z razvojem družbeno-ekonomskih odnosov v naši družbi vključuje tudi področje vzgoje in izobraževanja med neposredno zainteresirane, to je v združeno delo (UPORABNIK) in v vzgojno izobraževalne ustanove (IZVAJALEC). Izhajajoč iz tako koncipiranega odnosa prevzema obe strani v uresničevanju usmerjenega izobraževanja vloge, iz katerih skladno izhajajo tudi obveznosti oziroma naloge.

Vloga OZD v zvezi z izvajanjem zakona o usmerjenem izobraževanju

Z neposrednim odnosom uporabnik — izvajalec prevzema združeno delo ključno vlogo, pomembno za realizacijo zakona o usmerjenem izobraževanju. Ta pomembnost se odraža tako, da nastopa:

— združeno delo kot OBLIKOVALEK celotne vzgojno izobraževalne politike. S tem prevzema odgovornost za oblikovanje sistema, ki naj omogoča optimalno in racionalno realizacijo smotrov pri izobraževanju strokovnih kadrov;

— združeno delo v vlogi NAČRTOVALCA vsebin, obsega in izvajanja vzgojno izobraževalnega procesa za potrebe dela. Združeno delo narekuje, katere vsebine naj se pri izobraževanju podajajo, v kakšnem obsegu in kašni zahtevnosti;

— v svobodni menjavi dela zagotavlja združeno delo možnosti za uresničevanje usmerjenega izobraževanja v celoti. Prevzema materialno osnovo, potrebno pri izvedbi programov in zagotavlja sredstva za kritje opravljenih storitev;

— se pojavlja kot sodelavec vzgojno izobraževalnih organizacij, pri realizaciji pedagoškega procesa, predvsem pri izvedbi proizvodnega dela;

— kot uporabnik, ki zagotavlja materialna sredstva, sodeluje pri določanju pogojev in načinu opravljanja vzgojne izobraževalne dejavnosti;

— kot uporabnik si s samoupravnim sporazumevanjem in dogovarjanjem z izvajalci zagotavlja svoj stalen vpliv na uresničevanje usmerjenega izobraževanja, stalno prilagajanje, nadziranje in izpopolnjevanje programov v skladu z zahtevami dela;

— s sodelovanjem v strokovnih organih ali s soodločanjem po delegatih v PIS tiska in papirja, kjer se zagotavlja skladnost dela izobraževalnih organizacij z interesi in potrebami združenega dela;

— nastopa v vlogi načrtovalca kadrovske politike in načrtovalca potreb po izobraževanju ter v tem okviru tudi kot USMERJEVALEK delavcev in mladine v izobraževanju;

— prevzema vlogo ocenjevalca učinkovitosti izobraževalnih ustanov oziroma kako vzgojno izobraževalne organizacije uresničujejo postavljene smotre.

Naloge OZD v zvezi z izvajanjem zakona o usmerjenem izobraževanju

a) Interne naloge:

— naloge v zvezi z načrtovanjem celovite kadrovske politike v OZD z upoštevanjem vseh determinant, ki vplivajo na planiranje potreb po kadrih (tekoče in perspektivno);

— naloge v zvezi z načrtovanjem potreb po izobraževanju v OZD z upoštevanjem vseh komponent, (programske, institucionalne in finančne), ki zagotavljajo to načrtovanje. Upoštevati je treba obstoječo kadrovsko strukturo, načrtovanje razvojnih tendenc, motiviranost in interes delavcev za izobraževanje, štipendiranje itd.;

— naloge v zvezi izobraževal-

nega centra Papirnice Vevče, prek katerega potekajo vse akcije, načrtovanje izobraževalnih potreb, priprave na proizvodno delo (ki so že delno narejene); uvajanje pripravništva, ki pri nas že normalno teče, štipendiranje, sodelovanje z drugimi institucijami in organi;

— naloge v zvezi z izborom in dopolnilnim izobraževanjem mentorjev, inštruktorjev, voljnih in sposobnih sprejeti naloge v zvezi s proizvodnim delom učencev, pripravnikov itd.;

— naloge v zvezi z usmerjanjem delavcev v izobraževanje ob delu in iz dela;

— naloge v zvezi uvajanja permanentnega izobraževanja oziroma strokovnega izpopolnjevanja;

— naloge v zvezi s pripravljanim in spremljanjem aktov, ki naj urejajo pravice in dolžnosti delavcev na področju izobraževanja v OZD.

b) Eksterne naloge

— naloge v zvezi s pripravljanim in oblikovanjem vzgojno-izobraževalnih programov (določanjem vsebine, obsega in zahtevnosti programov) v okviru PIS tiska in papirja;

— naloge v zvezi s samoupravnim sporazumevanjem in dogovarjanjem z izvajalci vzgojno-izobraževalnega procesa, prek katerega OZD uveljavlja svoj stalen vpliv na uresničevanje UI;

— naloge v zvezi s samoupravnim angažiranjem delegatov v OZD v vzgojnoizobraževalnih organizacijah.

DIV

Čudno...

Le kako to, da vevški ročno izdelan papir še ni prišel na paleto izvoznih izdelkov, ko pa vemo, da češka tovarna Olšani v Velkeh Lošinyh izvaža 80% proizvodnje ročno izdelanih papirjev v Anglijo in na Nizozemsko?

P. S.

Papirni stroji ponovno obstali?

(Nadaljevanje s 1. str.)

doživljali nobenih ostrejših omejitev pri uvozu repromateriala.

SISEOT je naš rebalans že sprejela in nam odobrila možnost za uvoz za 3. kvartal, skladno z našim rebalansiranim izvozom. Za IV. trimesečje pa nam je začasno odobrila le polovico možnosti za uvoz, nadaljnje količine pa bi nam sproti odobrivala, upoštevajoč doseganje izvoza v naslednjih mesecih.

Iz nič — ni nič

Tačas pa se je zaprlo okence v Narodni banki, kjer ni bilo mogoče več prijavit nobenega posla. Pričakovali smo, da bo zastoj začasen, samo do poročila že prijavljenega uvoza za 3. trimesečje z obsegom, ki ga dovoljuje sklep SISEOT.

Izkazalo pa se je, da temu ni bilo tako.

Ob parolah za povečevanje izvoza, katerih so polni časopisni stolpci in o katerih nam preko mikrofonov in TV ekranov vsakodnevno govore najodgovornejši tovariši iz politike in gospodarstva, smo v teh dneh zapore neustrezno porabili skoraj vse primerne surovine, tako da v naslednjih dneh dejansko ne bomo mogli proizvajati za izvoz.

Izvršili smo vse druge naše devizne obveznosti

Marsikdo se bo vprašal, kako da nismo še v zadnjih dneh navozili v tovarno večjih količin uvoznih repromaterialov. To ni bilo mogoče iz več razlogov:

1. Ob zastoju v juniju smo na hitro dobili od Ljubljanske banke avans uvoznih pravic na račun naših bodočih prilivov iz izvoza. Za skoraj 35 milijonov dinarjev smo si tedaj nabavili celulozo in

skoraj nemoteno proizvajali v juniju in juliju. Rok vračila je bil 3 mesece — do 8. septembra. Sredi avgusta smo želeli ta rok podaljšati, vendar se je položaj v banki za podobne terminske prodaje deviz hudo zoostiril. Ljubljanska banka nam je dosledno zasegla vsak priliv že davno pred iztekom roka in ga namenila za pokrivanje avansa. Prilivi preko druge, tj. Jugobanke, pa niso zadostili za ustvaritev občutnejših zalog.

2. Obenem smo morali poravnati do 31. avgusta našo obveznost iz naslova lanskoletnih ugodnosti za neizvršeni nadplanski izvoz. Zavezali smo se, da od skupno lani izkoriščenih 24 milijonov din ugodnosti poravnamo do 31. 8. eno tretjino, tj. 8 milijonov din izvoznih prilivov brez možnosti uvoza.

3. Ne nazadnje, dogovorjeno geslo »Z devizami naj razpolaga tisti, kdor jih ustvari«, smo očitno pri nas v Papirnici Vevče

prekmalu in brez rezerve vzdali v temelje našega gospodarskega in samoupravnega sistema.

Odločanje je še vedno predaleč od dejanskih ustvarjalcev deviz

Iz podatkov, ki so bili doslej sporočeni, je jasno razvidno, da je nekdo (tudi v Sloveniji) mimo združenega dela »natiskal« uvozne pravice brez kritja in jih mimo uzakonjenih mest dogovarjanja uporabil očitno za namene, ki bi le težko dobili soglasje združenega dela. Drugače si ne znamo razlagati dejstva, da je ob vsem dobro poznanem sistemu razmerja 65 : 35 lahko prišlo do višjega uvoza, kakor pa je znašal izvoz v prvih sedmih mesecih.

Marjan Kopecky

Pripis uredništva: opisana situacija je bila takšna ob zaključku redakcije našega glasila, verjetno pa je v času, ko to čitate, že kaj drugačna, upamo, boljša.

Mi nimamo celuloze iglavcev, v Reberci pa so zaloge prevelike

Poslovni rezultat v tovarni celuloze OBIR Reberca izkazuje v prvem polletju 1981 izgubo po fakturirani realizaciji v višini 1.377.899,30 avstrijskih šilingov. Na negativen rezultat so vplivale visoke bančne obresti od kreditov, ki so znašale samo v II. trimesečju 3.354.146,54 avstrijskih šilingov. Razlog za to je pomanjkanje lastnih obratnih sredstev, daljši plačilni roki za dobave in neodpolicane zaloge celuloze.

Za rentabilno poslovanje bi bilo

treba v najkrajšem možnem času dokončati začetno investicijo, odkupiti takoj vse zaloge celuloze in poskrbeti pri ustreznih organih za takojšnjo plačila odkupljene celuloze. S tem bi se zmanjšale obresti in krediti, ki v veliki meri vplivajo na finančni rezultat.

Prav gotovo bi mi z veseljem pograbili vse zaloge celuloze iz Reberca, a kako, ko pa je uvoz zapечат in se vsi vrtimo v začaranem krogu.

V. B.

Kakšne kadre šolamo v letu 1981/82

Na visokih in višjih šolah:

Šest na ekonomski, tri na strojni, tri na elektro fakulteti; na visoki šoli za kemijsko tehnologijo šest, na visoki šoli za varstvo pri delu dva, na VEKŠ 6, na VŠOD 6, na VŠTK eden, na višji grafični šoli eden.

Na srednjih šolah:

ekonomska smer — dvanajst, papirna smer — devetnajst,

strojna — pet, elektro — dva, administrativna — šest, kemija — eden.

Učenci v gospodarstvu:

papirničarji — 69, električarji — 5, elektromehanik — eden, obratni električar — dva, strojni ključavničar — šest, strugar — dva, mizar — eden.

V ta pregled so zajeti naši študenti in slušatelji ob delu.

Kadrovske štipendije smo podelili petim študentom na ekonomski fakulteti, enemu na višji grafični šoli, štirinajstim dijakom ekonomske srednje šole, dvema na elektro šoli, šestim na upravno-administrativni šoli, trem na administrativni dveletni šoli, štirim na papirni, dvema na strojni usmeritvi in dvaindvajsetim papirničarjem na Šolskem centru tiska in papirja.

Število naših vajencev je naslednje:

en elektromehanik, dva obratna električarja, pet električarjev, en mizar, en pleskar in trije strojni ključavničarji.

V letošnjem letu so predvideni pripravniki: eden s končano ekonomsko fakulteto, dva ekonomista, elektro inženir, pet s končano srednjo ekonomsko šolo, eden s štiriletno administrativno in trije z dveletno administrativno šolo, lesni tehnik, trije papirničarji, trije električarji in en pleskar.

Načrtovanje v kadrovske politiki mora biti dolgoročno in plansko. Vsekakor pa ne more »izobraževati« en človek, pač pa mora biti to skupen planski dogovor vodij vseh oddelkov v delovni organizaciji glede na dejanske zahteve in potrebe. In v dokaj dobljenem času se nam ponuja možnost, da bi našo precej slabo strukturo izboljšali, samo hoteti je treba.

DIV

Izobraževanje je pogled v prihodnost

Ni več daleč do volitev v organe samoupravljanja in do občnih zborov osnovnih organizacij sindikata, na katerih bodo vajeti posameznih izvršnih odborov prešle v nove roke. Na to moramo misliti že danes, saj gre za proces podružbljanja in razvijanja samoupravnih odnosov. Nalogam, ki so pred nami, bomo kos le, če bomo evidentirali oziroma izvolili prave ljudi. Zato je prva naloga izvršnih odborov OOZS, da začno z evidentiranjem možnih kandidatov, ki naj bi se po možnosti še pred izvolitvijo oborožili s popotrebno znanjem za opravljanje sindikalnih in samoupravnih funkcij. V ta namen je občinski sindikalni svet organiziral krajše izobraževalne tečaje. Razpored političnega izobraževanja v brošurici so v več izvodih prejeli vsi izvršni odbori OOZS. Sindikalna politična šola pri občinskem sindikalnem svetu Ljubljana Moste-Polje se prične že v oktobru, torej je časa silno malo. In izobraževanje je *nujno* potrebno, o tem smo si gotovo vsi edini. Zato je treba res pohiteti, nič ne smemo odlašati na jutri.

V. B.

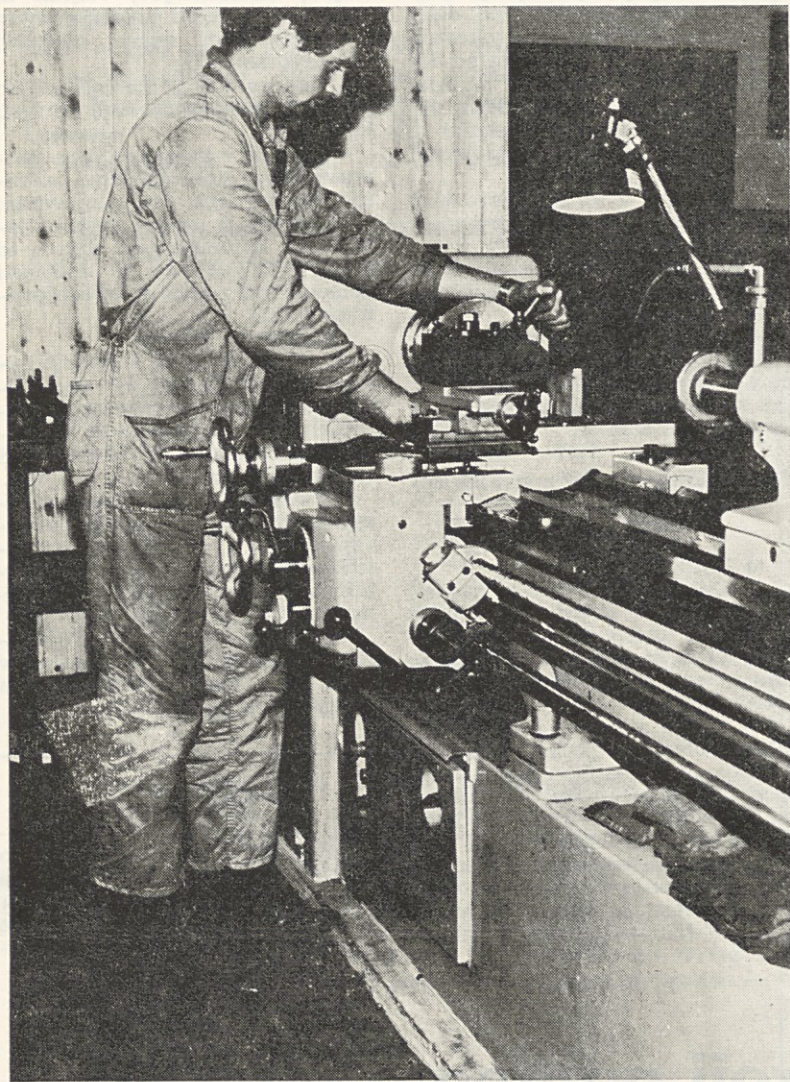
Delovni akciji na Veliki planini in brunarici Trebeljevo uspešni!

Vsakoletnih delovnih akcij na Veliki planini in brunarici Trebeljevo se je vsakokrat udeležilo po nekaj 10 članov kolektiva. Kljub majhni udeležbi pa so rezultati delovnih akcij zelo uspešni.

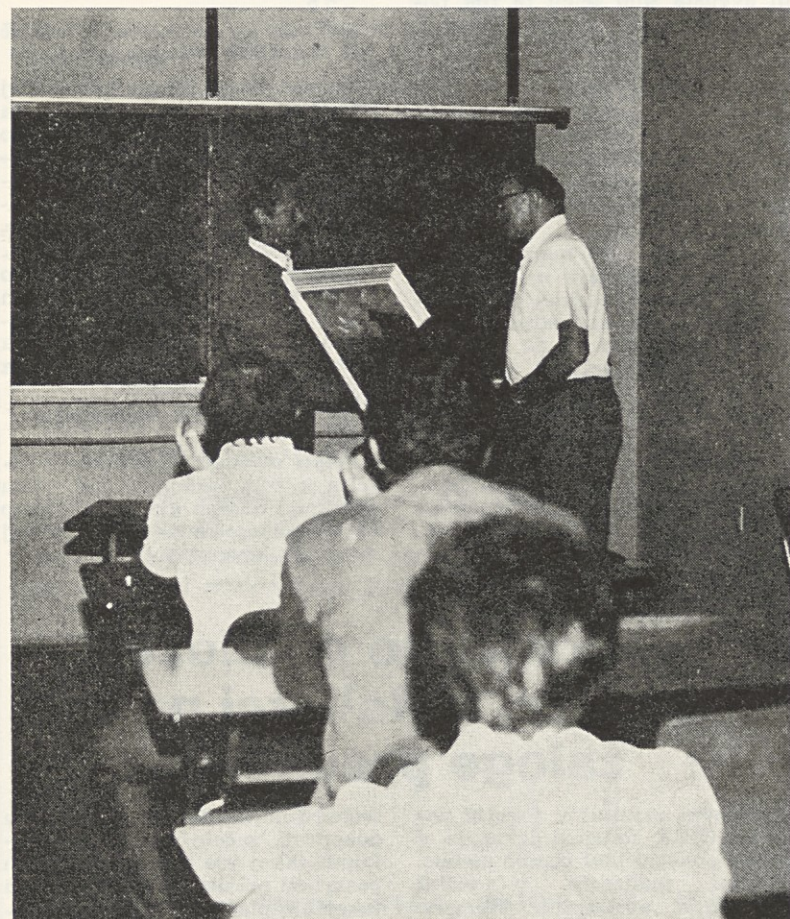
Medtem, ko so udeleženci delovne akcije na Veliki planini 29. avgusta 1981 čistili koč, pripravljali drva in urejali okolico, so se udeleženci akcije na Trebeljevem 5. septembra 1981 lotili zahtevnejšega dela urejanja smučišča, kjer je bilo potrebno odstraniti ca. 10 m³ zemljišča. Sledila je še priprava drv in čiščenje okolice. Čeprav je delovni akciji na Trebeljevem ponagajalo vreme, so bili udeleženci akcije vztrajni; rezultat seveda ni izostal.

Sicer pa so takšne delovne akcije pomembne ne samo za delovno organizacijo Papirnice Vevče, ampak za širšo družbeno skupnost.

R. J.

Tudi v kovinski delavnici novi stroji izpodrivajo stare; Janez Marjan ob novi stružnici

Na 2. redni seji delavskega sveta DO 31. avgusta se je predsednik DS Ljubo Zabukovec v imenu družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov ob skorajšnjem odhodu tov. direktorja Janeza Lednika v pokoj zahvalil za ves njegov doprinos k razvoju Papirnice Vevče od leta 1955 do danes in mu podaril spominsko darilo. Tov. Janez Lednik je odšel v pokoj 1. oktobra in ne 1. septembra, kot smo pomotoma objavili v prejšnji številki glasila. Vljudno se njemu in našim bralcem opravičujemo za neljubo pomoto

PREDSTAVLJAMO VAM

Vodjo oddelka za gradbeništvo

Po šestnajstih letih dobrega dela v Gradbenem podjetju Tehnika — SCT je januarja letos združil delo v Papirnici Vevče; JANEZ MOŠKRIČ, gradbeni tehnik, je prevzel dela in naloge vodje oddelka za gradbeništvo potem, ko je tov. Leopold Gorše odšel v pokoj.

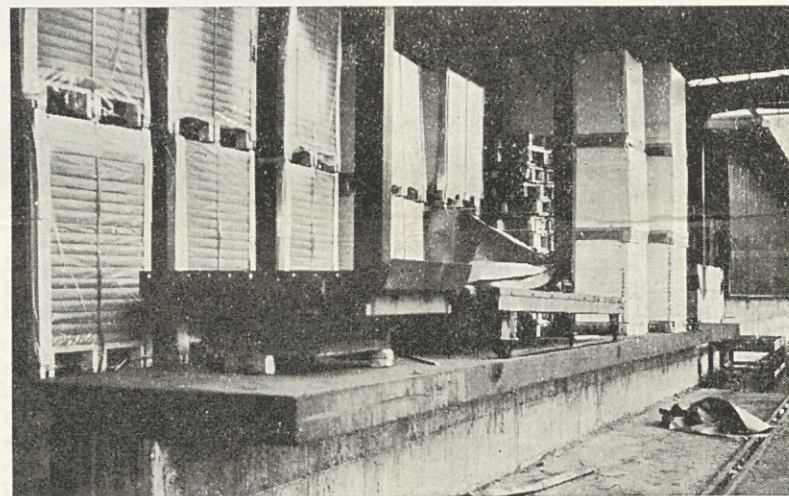
Ker je tov. Moškrič domačin iz Zadvora, ga je v našo tovarno pritegnila predvsem bližina. Kljub dvema dobrima ponudnima službama v Ljub-

ljani se je odločil za tretjo — za vevško papirnico. No, tu je takoj naletel na veliko težav zaradi precej zapuščenih, da ne rečemo gradbeno zanemarenih zadev. Dela je ogromno, a tov. Moškrič se ga ni ustrašil. Krepko je poprijel in prve rezultate že v tem kratkem času, kar je pri nas, jasno vidimo. In sploh ne misli vreči puške v koruzo, kar je za vse nas silno dobro; vedno je bil navajen trdo delati. Zadnja leta je bil vodja večjih gradbišč po Istri, kar ga je odtujevalo od doma, mu narekovalo celodnevni delovni tempo in ga prepuščalo usodi prometa na cestah. To so stvari, ki jih človek ne more početi prav dolgo vrsto let delovne dobe. Njegova zadnja gradbišča v Ljubljani pa so bila na Bavarskem dvoru in garažna hiša.

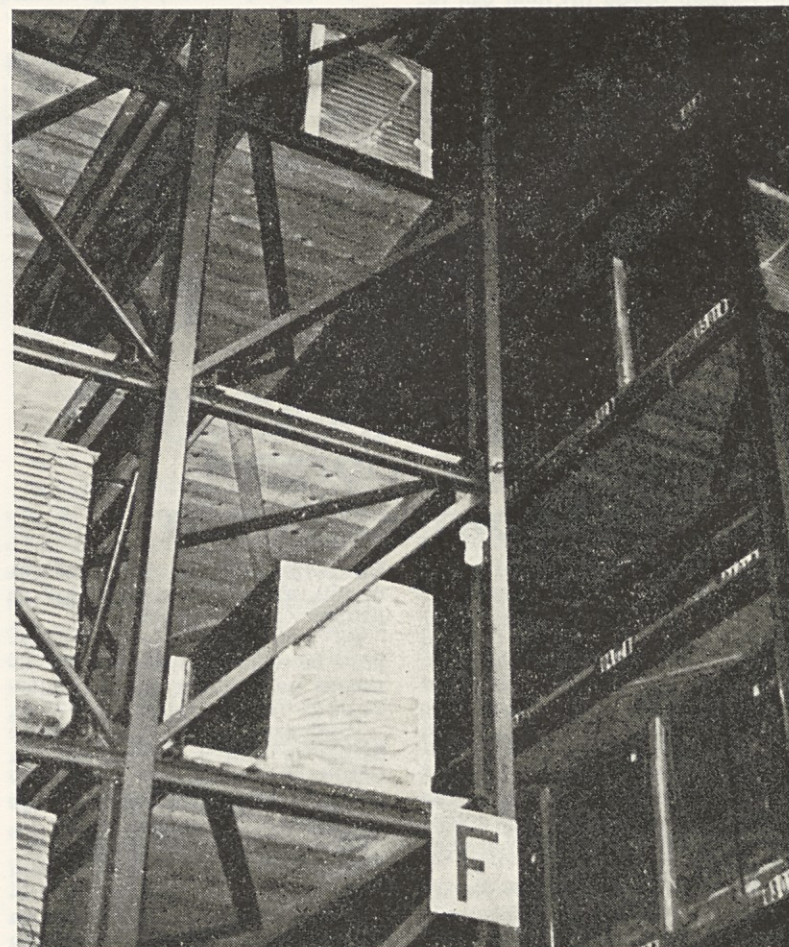
»Moja želja je, da bi bilo v vevški papirnici toliko razumevanja do obstoječih objektov, kjer je potrebno izvesti najnujnejša dela, da se ne bi delala še naprej škoda,« je v kratkem pogovoru poln upanja na uspeh utegnil še povedati tov. Moškrič. In že je odbrzel po svojih poslih, nekaj časa bo njegov delavnik kar prekratek.

Ali ni velika sreča, imeti med seboj takšnega delavca!

Vida B.

Nakladna ploščad pri petem papirnem stroju in vsi prehodi v zgradbi PS V, prostor pred regalnim skladiščem, vse je »zabito« s paletami papirja,

samo regalno skladišče pa se mogočno šopiri skoraj čisto prazno; njegovo praznino krasi le par palet. Čudno, kajne?

Število delavcev v naših »režijskih« službah ni sledilo velikemu napredku produktivnosti

Komisija za zmanjšanje družbene režije občine Ljubljana Moste-Polje je z navodilom vsem OZD na območju občine Ljubljana Moste-Polje poslala dopis, s katerim pričinja akcijo za zmanjšanje družbene režije.

V akcijskem programu, ki je bil priložen, zahteva nekatere podatke v primerjavi od 1. januarja 1976 do 31. decembra 1980 ter nekatere druge podatke o trenutnem stanju.

Z ozirom na to je kadrovska služba zbrala podatke, ki naj bi v skladu z navodili služili presoji o obsegu družbene režije pri nas in ki jih obravnavajo vsi izvršni odbori osnovnih organizacij sindikata ter vsi delavski sveti.

Značilnosti razvoja in delovanja administrativnih služb od 1. 1. 1976 do 31. 12. 1980 ter opredelitve v planu za leto 1981:

V tem obdobju se je OZD Papirnice Vevče reorganizirala v DO Papirnica Vevče s petimi temeljnimi organizacijami in delovno skupnostjo skupnih služb. To obdobje je bilo tudi obdobje investiranja in poskusnega zagona novega papirnega stroja z vsemi pripadajočimi obrati, s katerimi se je blagovna proizvodnja v Papirnici Vevče skoraj podvojila. To sta glavna činitelja, ki sta vplivala tudi na razvoj tehničnih, komercialnih in administrativnih služb. Ta razvoj dokumentiramo z naslednjimi analitičnimi primerjalnimi podatki o gospodarskih in kadrovskih gibanjih v tem obdobju:

a) Osnovni gospodarski podatki DO Papirnice Vevče, primerjava 1. 1. 1976—31. 12. 1980:

	1976	1980	Indeks 100 = 1. 1976
Proizvodnja papirja neto ton	38.348	72.579	189,3
Tapete rolic	1.486.870	2.334.124	157,0
Izvoz — papir ton	6.456	16.937	262,3
Izvoz — tapete rolic	—	105.000	
Celotni prihodek v 000 din	586.118	2.131.231	363,6
Dohodek v 000 din	134.887	574.489	425,9
Izvoz v dolarjih	3.833.634	16.821.808	438,8
Zaposlenost — delavcev	1.092	1.309	119,9
Dohodek din na delavca	123.523	438.876	354,1

b) Zaposlenost po dejavnostih oz. poslovnih funkcijah:
Z ozirom na reorganizacijo je

	1976	1980	±
Proizvodnja papirja:			
(papirni stroji, premaz, dodelava)	592	665	+ 73
Proizvodnja tapet:	69	79	+ 10
Vzdrževanje:	136	164	+ 34
Energetika:	43	41	- 2
Družbeni standard:	33	38	+ 5
Upravno-komercialna dejavnost:	225	322	+ 97
			+ 217

c) Struktura OD v DO za 1980:

	1980 v 000 din	%
Prihodek : OD	2.131.231	10,5
Dohodek : OD	574.489	38,9
OD DO : OD DSSS	223.817	22,174

d) Kvalifikacijski količnik (KK) po PNK za 1980:

	Povpr. OD neto	Povpr. OD/PNK	KK/PNK
Tehnični papir	9.624	5868	1,64
Grafični papir	9.726	6157	1,58
VETA	9.678	5347	1,81
Blagovni promet	9.841	5755	1,71
Družbeni standard	7.854	5133	1,53
DSSS	10.652	5097	2,09

e) Porabljenih delovnih ur:

	1976 v %	1980	pov. %
	2.254.921	2.838.181	25,87
Efektivne del. ure	1.923.333	2.390.939	84,25
Bolezni	114.773	146.223	5,15
Redni letni dopust	180.490	241.780	8,52
Izredni plačan dop.	16.203	10.891	0,37
Izr. neplačan dop.	673	1.879	0,07
Oprav. plačani izost.	17	293	0,01
Oprav. neplačani izost.	145	1.143	0,04
Neopravičeni izost.	2.175	4.490	0,16
Orožne vaje	3.449	6.832	0,24
Porodniški dopust	13.663	33.711	1,19

Analiza komercialne in administrativno-tehnične dejavnosti:

Bivše skupne upravne službe so se reorganizirale v začetku leta 1970 tako, da je celotna komercialna dejavnost poslej obsežna v TOZD Blagovni promet, vse ostale službe pa v DSSS Papirnice Vevče, v katero se je vključil tudi razvojni laboratorij kot prejšnja tehnična služba.

TOZD BLAGOVNI PROMET opravlja v celoti vse komercialne posle, vključno z manipulacijo blaga in se v samih proizvodnih TOZD ta dejavnost neposred-

no ne opravlja. Podobno delovna skupnost skupnih služb opravlja vse administrativno-tehnične posle za DO, razen štirih administrativnih delavcev, ki v temeljnih organizacijah opravljajo administrativna dela za potrebe vodstva TOZD in za obračun izvršenega dela. V TOZD delujeta tudi dva pooblaščenca varnostnika, ki pa sta organizacijsko vključena v službo varstva pri delu v okviru DSSS.

Gibanje zaposlenih v teh dveh dejavnostih prikazujemo primerjalno 1976:1980 po posameznih delnih dejavnostih:

	Komercialna sl. 1976	TOZD Blagovni promet 1980:
Vodstvo TOZD in tajništvo,		
teleprinter	5	7
OTK	15	23
Nabavna služba	16	20
Prodajna služba	25	47
Prodaja tapet	13	18
Izvoz, uvoz	15	18
Transport in vzdrževanje		
transportnih poti	46	64
	135	197

Največje povečanje prikazuje prodajna služba zaradi povečanega blagovnega prometa in kadrovske zasedbe novega visokoregionalnega skladišča, ki je začel obratovati v letu 1977. Število de-

lavcev v transportu se je povečalo zaradi povečanega obsega manipulacije s surovinami.

Povečanje zaposlenosti za 46% ustreza povečanemu obsegu komercialne dejavnosti.

datek posreduje permanentno. Celoten sistem posreduje podatke, ki obravnavajo vse parametre gospodarjenja, pomembne za presojo dela in gospodarnost dela.

Način in obseg administrativnih del se uravnava na osnovi internega sistema obdelave podatkov informiranja, na osnovi zakonskih zahtev ter zahtev in napotil družbenopolitičnih in gospodarskih organov.

Način ugotavljanja obsega dela, planiranje in programiranje dela:

Leta 1974 so organi upravljanja sprejeli akt o sistemizaciji delovnih mest, na osnovi katerega se je izvršil popis vseh del in nalog. Ta akt se je pozneje vključil v okvir pravilnika o delovnih razmerjih. Na osnovi teh opisov se je tudi izvršila katalogizacija del in zahtevnosti teh del. Na osnovi teh določil se je uvedel poseben postopek preverjanja potrebnega dela:

Pobuda za spremembo v delitvi dela dajejo strokovni delavci, organi upravljanja ali posamezniki. Če je pobuda sprejeta, se obdela in obrazloži potrebo po spremembi s posebno obrazložitvijo organom upravljanja, tj. kadrovskim komisijam za dela do srednjestrokovne izobrazbe in neposredno delavskim svetom za vsa dela, za katera se zahteva višja strokovnost. Za vsa nova dela se obvezno predloži opis del in nalog. Na osnovi sklepa organov samoupravljanja se pristopi k vrednotenju zahtevnosti dela in izvede razpis. Glede razpisa ni izjeme, razen v primeru predložene premetitve organom upravljanja s privolitvijo delavcev. Pri tem je bilo nekaj poizkusov časovne opredelitve obsega dela, ki pa v administrativnih službah nima ustaljenih metod. Preračun potrebnega časa se je doslej izvedel na sami komisiji za kadrovska vprašanja na podlagi poročila odgovornega strokovnega vodje.

Programi dela služb so bili izdelani v obliki poročila do leta 1979, pozneje pa s planom dejavnosti in obračunom potrebnega časa.

V letu 1979 je bil predložen akt o razvidu del in nalog, o katerem razprave niso bile zaključene; ponovno je bil predlagan marca in novembra 1980, ko je bil na organih upravljanja sprejet in je trenutno v fazi preverjanja obstoječih del in nalog ter zlasti utrjevanje pooblastil in odgovornosti.

Uveljavljanje del in nalog, ki terjajo dodatno novo zaposlovanje, je tako v temeljnih organizacijah, kakor v skupnih službah predmet izrednih preudarkov in ugovorov ter dokazovanja, kar je razvidno tudi iz primerjave stopnje produktivnosti iz leta 1976 nasproti 1980.

Kvalifikacijska struktura DSSS:

Kadrovanje v skupne službe poteka v zadnjih letih po dejanskih zahtevah dela, ker so za to dani pogoji (na vsak razpis veliko ustreznih ponudb). Pred leti pa je bilo kadrovanje zaradi nizkih osebnih dohodkov in oddaljenosti od Ljubljane zelo oteženo. Od tod izhajajo tudi razlike med zahtevano in dejansko kvalifikacijsko strukturo.

Način pridobivanja sredstev oziroma dohodka delovne skupnosti ter učinkovitost in produktivnost dela administrativnih služb:

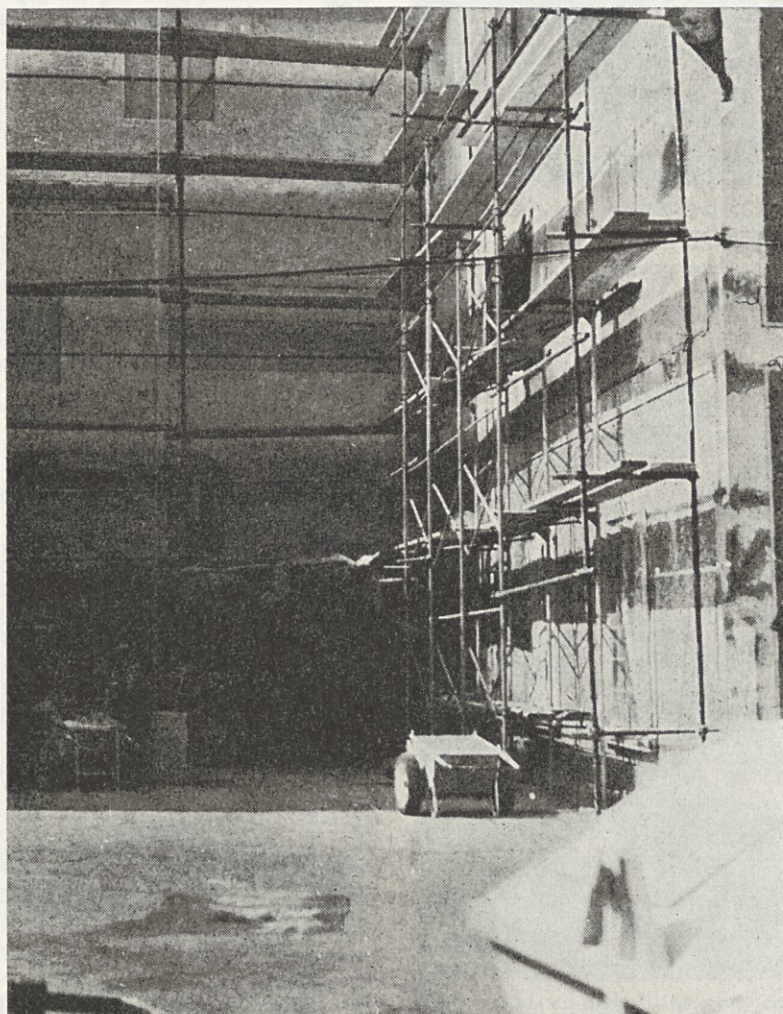
Delovna skupnost pridobiva dohodek na osnovi programov dela, ki so obravnavani v vseh TOZD. Produktivnost dela se je nasproti letu 1976 očitno dvignila, saj so delovne zahteve mnogo bolj porasle od povečanja zaposlenosti. Obseg osebnega dela se je povečeval na podlagi reorganizacije oziroma dodajanja in porazdelitve novih na obstoječe delavce. Naloge, ki so iz področja samostojne izvršitve služb, se izvršujejo ažur-

	Upravne službe 1976	DSSS 1980
Direktor in tajnica, ekspedit	5	5
Pravna služba	1	1
Investicijska služba	3	2
Kadrovska služba:		
vodja, tajnica	2	2
organizator	1	1
odd. za kadre	4	5
izobraževanje	2	2
informiranje in zapisn.	1	5
vrednotenje dela	3	3
referent za rekreacijo	—	1
Splošna služba:		
vratarji, gasilci, snažilke	26	28
Služba varstva pri delu	2	4 (od tega 2 v TOZD)
Center za program in analizo	5	7
Organizacijsko-analitska služba	5	—
Finančno-računovodska služba	26	47
Razvojni laboratorij	—	11
	90	125

Število delavcev v upravno-administrativnih službah se je torej povečalo za 35 zaposlenih, pri čemer je 11 delavcev razvojnega laboratorija prešlo iz bivših tehničnih služb v DSSS. Po predhodnih analizah je terjal računovodski obračun po TOZD 12 novih delavcev, nadaljnjih 9 pa dodatne spremembe v računovodsko-finančnih poslih na podlagi zakonskih določb, navodil SDK itd. Na novo se je formiral oddelek za informiranje, služba za plan in analize pa se je združila s programskim centrom. Povečala se je požarna služba z 1 delavca na 5 (poklicni gasilci) na zahtevo požarne inšpekcije glede permanentnosti dela te službe. Informacijska dejavnost in zapisnikovanje se je povečalo iz 1 delavca na 5 ter prevzela del informativne dejavnosti iz oddelka za izobraževanje (tovarniški časopis).

Obseg administrativnega dela z ozirom na sistem zbiranja in obdelave podatkov ter delovanje službe informiranja:

Sistem zbiranja in obdelave podatkov je oblikovalo v Papirnici Vevče nekaj generacij strokovnih

Janezija dobiva novo podobo

Velika sreča je otvoritev novega vrtca, ki je sad II. samoprispevka

Pravzaprav je bilo 12. septembra praznovanje našega krajevnega praznika, ki ga sicer praznujemo 24. junija, a smo to praznovanje letos izjemoma prenesli na konec poletja, v čas, ki je bil načrtovan za dograditev našega novega vrtca v Zgornjem Kašlju. V njem je združena solidarnost širše skupnosti, saj je zgrajen iz sredstev, ki smo jih delovni ljudje in občani Ljubljane zbrali z II. samoprispevkom.

Še pred nekaj leti je naša krajevna skupnost z izjemo ožjega centra Vevče spadala med najmanj

komunalno opremljena območja v naši občini in v Ljubljani. Papirnica, ki je bila stoletja izvir razvoja in steber poveljnega napredka kraja, tako široke urbanizacije ni mogla sama več pokrivati; potrebna je bila širša solidarnost. Trdneje smo se povezali v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah krajevnih skupnosti in smo tako s svojimi prizadevanji in delom ter s solidarnostjo delovnih ljudi in občanov širše skupnosti našli pot do uresničitve ciljev. Vodovod, elektrika, kanalizacija, poimenovanje

in komunalna opremljenost ulic, zaščita kmetijskih površin, prekrba občanov, varstvo otrok, športni objekti, telefonsko omrežje so rezultati, ki jasno govore, da je to tista prava pot, ki je sicer dolga, naporna, toda trdna in pravilna.

Na teh trdnih temeljih bomo v prihodnje lažje dograjevali svoj kraj in ga oblikovali po svojih željah in potrebah. Seveda pa se bo za nadaljevanje nalog treba še trdneje povezati, saj za izgradnjo nove trgovine v Zgornjem Kašlju, prometno ureditev v KS, novo os-

Spominsko ploščo II. samoprispevka na novem vrtcu je odkrila tovarišica Milica Jurc, ki je varstvo otrok na Vevčah in okolici razvila tako rekoč iz nič na zavidljivo visok nivo. Njeno tridesetletno delo je pretkano z zlatimi nitmi ljubezni do naših otrok, dobroto, skrbjo in milino... za vse smo ji neizmerno hvaležni

Predstavniki KS Pečina z Reke, ki so se z nami veselili naših novih pridobitev, so nam ob tej priložnosti izročili spominsko darilo

Po končani slovesnosti smo si ogledali naš novi vrtec in v njem razstavo o rezultatih prvega in drugega samoprispevka

Slovesnosti ob novih delovnih zmagah smo zaključili na tovariškem srečanju v letnem kopališču Vevče, se poveselili in pokramljali o marsičem

novno šolo, večnamensko športno dvorano na Vevčah — za te velike in zahtevne naloge bomo morali še bolj strniti svoje vrste v organiziranih oblikah delovanja krajevnih skupnosti in to vsi, ki v njej prebivamo, delavci in kmetje, za naše zadovoljstvo in za srečo našega bodočega rodu. Povezani trdno med seboj, samoupravno organizirani, povezani z delovnimi organizacijami, delegatsko povezani v občini in mestu, bomo lahko še večkrat začutili, tako kot 12. septembra, vsi kot eden ob sadovih našega skupnega dela. In to je potrebno. Sleherni krajan naj bi ne le imel priložnost, pač pa naj bi hotel ustvarjalno sodelovati pri urejanju kraja in graditvi naše širše družbene skupnosti.

Naš novi vrtec je rezultat združevanja interesov in interesov širše skupnosti, je sad II. samoprispevka. Projektiral ga je arhitekt Jože Dobrin iz Biroja '71 Domžale. V njem je prostor za 60 otrok z zakloniščem. Z gradnjo smo pričeli junija 1980; izvajalec del je bilo SGP Hrastnik. Letos 1. septembra so se naši malčki vselili vanj.

(Nadaljevanje na 7. str.)

Preden je predsednik sveta krajevnih skupnosti Pečina z Reke tov. Žarko Švaljda prerezal trak in tako uradno izročil Pečinsko ulico v uporabo,

sta predsednik skupščine krajevnih skupnosti Pečina tov. Nikuličič Nikola in podpredsednik skupščine KS Vevče - Zg. Kašelj tov. Emil Hočevar slavnostno podpisala listini o pobratenju

Po otvoritvi preurejene Pečinske ulice smo se sprehodili do novega vrtca v Zgornjem Kašlju,

kjer so nam cícibani iz VVZ Vevče,

pevci MPZ Vevče in

Papirniški pihalni orkester Vevče pripravili kulturni program

Slovesnost ob novih delovnih zmagah

Krajani Vevč in Zgornjega Kašlja smo 12. septembra s slavnostno obeležili tri pomembne dogodke: podpis listine pobratenja s krajevno skupnostjo Pečine z Reke, uradno smo otvorili prenovljeno Pečinsko ulico v Zgornjem Kašlju in odprli nov otroški vrtec v Zgornjem Kašlju, ki je sad II. samoprispevka.

S cesto je bilo, preden je dobila današnjo podobo, kar veliko sit-

krajne samouprave in krajanov, ki so se tako s pobudami kot s samoprispevki odzvali v polni meri. Še posebno se je zavzel tovariš Zidar, ki se je kot krajan izkazal polno odgovornega do razvoja krajevne skupnosti in je vložil ves svoj vpliv, da je delo steklo in akcija uspela. Podpore smo bili deležni tudi s strani Komunalne skupnosti in Soseske.

Investicijska vrednost novoure-

Asfaltiranje cest je letošnja največja akcija in je za naš kraj izjemne vrednosti. Če tej dodamo še polaganje telefonskega kabla, ki uspešno poteka, nov vrtec in še nekatera druga opravila, lahko nadvse zadovoljni ugotovimo, da smo drugo srednjeročno plansko obdobje začeli uspešno.

Ob tem srečnem trenutku smo medse povabili predstavnike krajevne skupnosti Pečine z Reke, s

jevena skupnost Pečine je ena od 55 krajevnih skupnosti občine Reka. Je mestna krajevna skupnost s 4200 prebivalci. Na njenem območju je osem delovnih organizacij s skupno 3865 zaposlenimi delavci. Imajo tudi vrsto objektov družbenega standarda z restavracijami, hoteli in drugim, kar je značilno za urbanost stare mestne krajevne skupnosti. Ta raznolikost je obojestransko zanimiva za iz-

menjavo izkušenj pri reševanju problemov in vključevanju delovnih ljudi in občanov v samoupravne in družbenopolitične aktivnosti krajevne skupnosti.

Ob lanskem poimenovanju ulic smo ulico, ki smo jo 12. septembra slovesno izročili v uporabo, imenovali Pečinska ulica. To je ulica, ki znotraj krajevne skupnosti povezuje zaselka Vevče in Zgornji Kašelj in naj bi po mnenju komisije za poimenovanje ulic povezovala še dlje, torej simbolično tudi naše prijateljstvo z Rečani in naj vedno spominja na utrjevanje bratstva med krajevnima skupnostma Pečine in Vevče-Zg. Kašelj.

Lado Kocjančič

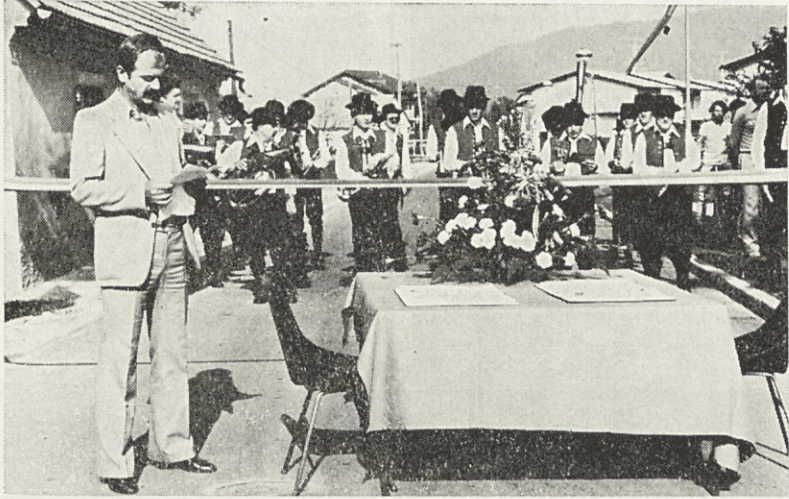
Velika sreča je otvoritev novega vrtca, ki je sad II. samoprispevka

(Nadaljevanje s 6. str.)

Investicijska vrednost objekta znaša eno in pol stara milijarde.

Na predlog organov krajevne skupnosti je spominsko ploščo II. samoprispevka odkrila tovarišica MILICA JURC in tako uradno odprla naš vrtec. Ta odločitev je bila sprejeta v znak hvaležnosti in spoštovanja, kot pozornost za vse tisto veliko dobrega, kar je tov. Milica s svojim zavzetim delom prispevala k razvoju varstva in predšolske vzgoje otrok na Vevčah in na širšem območju občine. Od leta 1951, ko je bila imenovana za ravnateljico vrtca s 27 otroki na Vevčah, se je ta vzgojnovarstvena ustanova nenehno povečevala, širila enote in zviševala število varovancev. V enotah Vevče, Zadvor, Polje in Zg. Kašelj je danes 830 otrok. S tovarišico Milico Jurčevico, ki je po tridesetih letih opravljanja dolžnosti ravnateljice VVZ Vevče odšla letos v pokoj, je rastel tudi trden, enoten kolektiv; naša želja je, da bi njeno delo uspešno nadaljeval. In upamo, da bo tovarišica Milica s svojim poslanstvom še velikokrat med nami!

Iz govora sekretarja
OZK Staneta Meljo

»Po dolgih letih se nam je le uresničila stara želja in potreba, da pramo, vijugasto in kotanasto kašelsko pot preoblečemo in ji nadejemo podobo mestne ulice,« je v svojem nagovoru dejal predsednik sveta krajevne skupnosti Vevče-Zg. Kašelj, tov. Lado Kocjančič

nosti in negodovanja s strani krajanov. Istočasno s Pečinsko ulico smo preuredili in asfaltirali še Skojevsko, Černivčevo ulico in ulico Ob studencu. Prav za te zadnje tri je treba poudariti, da so rezultat izjemnega angažiranja

jarih cest znaša 548 starih milijonov, mostiček na Pečinski ulici 48 starih milijonov, javna razsvetljava na Pečinski, Ob studencu in Černivčevi pa je vredna 130 starih milijonov. Tako smo pridobili ca. 7100 m² asfaltiranih površin.

Podpredsednik skupščine KS Emil Hočvar in predsednik KK SZDL Marjan Šetine sta aktivnejšim krajanom podelila priznanja

katero že dolgo let gojimo pristne prijateljske odnose. Stike smo navezali povsem slučajno ob prvem srečanju Ljubljane z Reko. Kra-

Bronasta priznanja OF, ki jih podeljuje krajevna konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva za aktivno družbenopolitično delovanje na posameznih ali več področjih krajevne samouprave ter za prizadevanost pri razvoju krajevne skupnosti, so prejeli:

Franc Cerk
Franc Černivec
Dušan Kogej
Janko Lovec
Ciril Škoda
Magda Šešek
Viktor Škrjanec
Vladimir Trajkovič
Ignac Zajec
Jože Zajšek.

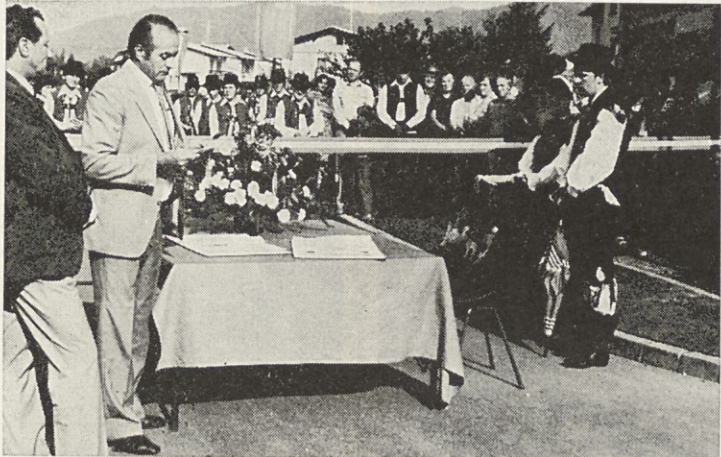
Krajevna priznanja, ki jih Krajevna skupnost Vevče-Zg. Kašelj podeljuje za aktivno delovanje na posameznih ali več področjih krajevne samouprave delegatom ali članom družbenopolitičnih delegacij ter za prispevek k uspešnemu izpolnjevanju nalog in doprinosu k razvoju krajevne skupnosti, so prejeli:

Jože Avsec
Ida Cerk
Milica Jurc
Franci Lampič
Lojze Morela
Franc Peterca
Andrej Pirkmaier
Valerija Polanec
Ivan Snoj
Jože Škvarč
Kristina Zapašek
Vzgojno-varstvena organizacija Vevče.

Dragi prijatelji,

je nagovoril krajeane Vevč in Zgornjega Kašlja predsednik skupščine KS Pečine z Reke, tov. Nikoličič Nikola.

»Listina pobratenja, ki jo danes podpisujemo, je plod dolgotrajnega sodelovanja naših dveh krajevnih skupnosti. To je majhna zabeležka dolgega in nadvse uspešnega sodelovanja in prijateljske povezanosti Vevč in Pečin. Naši dve mesti, Ljubljana in Reka, sta že dolgo pobrateni in povezani, ne samo s prometnimi žilami, ampak se ta povezanost odraža preko čvrstih vezi prijateljstva in ekonomskega sodelovanja, v pripravi pa so tudi samoupravni sporazumi o združevanju dela in sredstev, kar je še en dokaz, da ni zapiranja v ozke republiške meje.

V našem mestu, na Reki, deluje kar precej organizacij združenega dela s področja SR Slovenije, kot so ZIDAR iz Kočevja, INTEREUROPA iz Kopra, ISTR-EMONA, ASTRA in vrsta drugih.

Tako je tudi odnos naših krajevnih skupnosti ob dveh dosežanih konkretnih obeležjih plod sodelovanja, ki je označeno s čvrstim in nerazdružnim prijateljstvom, za katero je današnja listina pobratenja samo potrditev in pečat pristnega sodelovanja v preteklosti in dragocena obveza za bodočnost.

Dobro so nam poznane predvojne in vojne revolucionarne tradicije vašega kraja in z zadovoljstvom ugotavljamo, da naše stvarne vezi segajo daleč v preteklost, v dni, ko so Titovi borci narodnoosvobodilnega boja iz tega kraja in iz krajev našega Hrvatskega primorja in Gorskega kotarja z ramo ob rami, v krvavem boju proti fašizmu, gradili bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti in kovali svobodo naši zemlji. Posebno smo veseli, da to listino pobratenja podpisujemo ravno v jubilejnim letu — štiridesetletnici vstaje naših narodov in narodnosti.

Tradicijo, ki jo s to svečanostjo obeležujemo, bomo obdržali in jo nadaljevali, zaupanje, ki ga vzajemno gojimo, pa bomo še bolj poglobili, saj imamo za to vse potrebne pogoje in, kar je najvažnejše, prednosti hotenja za daljnim in novim stremljenjem za vse večjimi in boljšimi rezultati.

Naj živi bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije!

Število delavcev v naših »režijskih« službah ni sledilo velikemu napredku produktivnosti

(Nadaljevanje s 5. str.)

no. Eventualni zastoji, na katere vplivajo zunanji dejavniki, pa se dokumentirajo z obrazložitvijo, (to so dela, vezana na dobavo materiala, zakonskih dokumentov, komisijsko delo, pridobivanje dokumentacije drugih organov). Delo se dokumentira z že omenjenimi bilteni in poročili ter se ob tem preverja tudi rezultate dela.

Znotraj skupnih služb pa ta čas obstoja merjen je opravljenega dela.

Koliko in katera dela se opravljajo po pogodbi o delu:

V okviru skupnih služb se ne opravljajo dela po pogodbi o delu, razen v izjemnih in občasnih primerih s področja izobraževalne dejavnosti, investicijske dejavnosti in eventualna čiščenja ter kurirska dela.

Stanje na področju izobraževanja in štipendiranja:

Na dan 31. 12. 1980 je bilo 59 štipendistov in 13 učencev raznih strok, ter 38 učečih ob delu za vse stopnje izobrazbe. Pripravnikov je bilo 6. V letu 1981 bo vstopilo, kot pripravniki ob končanem študiju, še 15 delavcev.

Poleg navedenega je deloval tudi poseben oddelek za kvalificirane papirničarje z 9 absolventi v letu 1981.

Obseg štipendiranja in spodbujanja izobraževanja ob delu je sledil programom razvoja, v katerem je bila predvidena ponovna razširitev tovarne. Spričo trenutnega investicijskega zastoja bo zaposlovanje teh delavcev izredno težavno, če že ne spričo predvidenih del in nalog ter racionalizacije v zaposlovanju skoraj nemogoče.

Z ozirom na kvalifikacijsko strukturo in na to, da se bo v prihodnjih letih več delavcev upokojilo, so vsi ti kadri potrebni. Težave bodo nastale zaradi velikega časovnega odmika med prihodom štipendistov in odhodom starejših oziroma odlaganjem novih investicij.

Kadrovska politika in njeno izvrševanje v praksi

Za obdobje 1976—80 je značilno za začetek tega obdobja silno težavno kadrovanje in velikanske potrebe po kadrih zaradi uvajanja novih investicij. Za upravno-administrativno dejavnost pa velja, da je bilo kadrovanje zaradi prenizkih osebnih dohodkov prav tako težavno, znatno pa se je povečal obseg dela zaradi povečanja tovarne in pa številnih reorganizacij, ki so bile izvedene v tem času.

Kljub temu se je na organih upravljanja vedno skrbno prehtevala smotrnost v delitvi dela in racionalnost zaposlovanja. Zato število delavcev v tako imenovanih režijskih službah ni v nobenem

primeru sledilo povečanemu obsegu blagovne proizvodnje in tudi ne povečanemu obsegu administrativnega poslovanja.

Razlog za tako ravnanje je predvsem v doslednem samoupravnem odločanju, ki je bazirano na temeljiti in stvarni dokumentaciji. Tudi način odločanja je bil javen in demokratičen.

Če upoštevamo znano pravilo, da je kadrovska politika taka, kakršni so delovni rezultati, potem lahko trdimo na osnovi predloženih podatkov, da je dosežen velik napredek v produktivnosti ob doslednem spoštovanju demokratičnega odločanja.

Izvajanje komercialne in administrativne dejavnosti obremenjujejo številne spremembe, obsežni birokratični postopki, razne akcije in kampanje, ki ne služijo doseganju realnih delovnih rezultatov in tudi ne ustrezni družbeni kontroli. Takih delovnih postopkov je veliko in se pogosto spreminjajo. Krčenje nesmotrnih delovnih postopkov zanesljivo prinaša pomembno zmanjšanje administracije, vse druge akcije pa predstavljajo več ali manj opravičevanje obstoječega.

Zbrano gradivo je osnovni povzetek in izhodišče za obravnavanje obsega režijskih del, s čimer naj bi se začela vztrajnejša akcija obravnavanja zmanjševanja režije in usmerjanje v gospodarnije delo, ki bi brez dvoma lahko rodila pomembne rezultate brez eksistenčnega ogrožanja.

Poletje in čas glavnih dopustov sta

Ko smo še pred nekaj meseci načrtovali čas počitkov in se veselili dopustniških dni, se je veliko naših delavcev odločilo, da bo preživelo del svojega dopusta v počitniških kapacitetah Papirnice Vevče, tj. v počitniškem domu Pineta, v prikolicah, od katerih je bilo pet nameščenih na Loparju in tri v Medulinu, pa seveda v garsonjerah potičniške skupnosti Krško v Nerezinah, kjer je DO za potrebe letovanja v letu 1981 kupila 4 garsonjere.

Največ zanimanja za dopustovanje je za meseca julij in avgust. Prepričani smo, da smo kljub pomanjkanju prostih kapacitet v zelenih mesecih vsaj delno ustregli željam naših dopustnikov.

Celodnevna oskrba v počitniškem domu Pineta je veljala 260 dinarjev, kar je precej manj kot znaša ekonomska cena oskrbnega dne. Delavci so v precejšnji meri še posebej želeli letovati v prikolicah, pa seveda tudi v garsonjerah, kar je razumljivo, saj ima takšno letovanje veliko prednost. Za 10-dnevno bivanje v prikolici oziroma garsonjeri je bilo potrebno odšteti le 1800 din.

Če upoštevamo, da znaša najemnina prostora za prikolico od 18.000 do 20.000 din, potem lahko ugotovimo, da zneski plačil ne pokrijejo niti stroškov najemnin v kampih.

Glede na to, da smo delavci v Papirnici Vevče prejeli za letovanje enoten regres v višini 3500 dinarjev (za enoten regres so se odločili delavci na zborih delavcev), so bile cene letovanja zelo ugodne. Naj dodamo še to, da so OOZS po TOZD in v DSSS pripravile predlog za dodatno regresiranje dopustov delavcem, ki stroškov letovanja niso zmogli.

No, čas dopustov in počitka je za nami. Na lepo preživete in brezskrbne dni bodo ostali le še spomini. Vrata počitniškega doma so se zaprla 14. septembra in tako nas bo hladen borov gozdiček z gosto posejanimi hišicami, ki močno kličejo po preureditvi, pozdravil spet naslednje poletje.

Seveda pa to ne velja za hišici Jelovica, ki vabita zapoznele dopustnike, da preživijo še kak dan v Pineti. Za letovanje pa so do zaključka sezone na voljo tudi garsonjere na Lošinju.

Morda še podatek, da bodo prikolice letos prezimile kar v Medulinu in na Loparju. Takšen je bil sklep članov komisije za družbeni standard.

Ker smo ob zaključku sezone želeli zvedeti, kako so bili naši delavci zadovoljni z organizacijo letovanja in z dopustom sploh, smo nekaj dopustnikov povprašali, kako so preživeli svoj dopust. Povabili so se ljubeznivo odzvali, v pogovoru pa so nam kar vsi povedali, da so bili letošnje leto z letovanjem še posebej zadovoljni.

Ko smo jih vprašali, zakaj, so si bili odgovori dokaj podobni: lepo vreme in dobra hrana, skratka večina jih je izjavila, da si takšnega letovanja še želijo. Sicer pa so nam v intervjuju povedali še naslednje:

Naša najmlajša sogovornica tov. **Tatjana Fister**, prodajalka tapet v naši trgovini, je v DO zaposlena že 8 let. Z družino je letovala v Počitniškem domu Pineta v hišici Jelovica in bila zelo zadovoljna,

kajti hišici nudita udobje, kakršnega so še posebej vesele mamice z majhnimi otroki.

Tov. **Tatjana** nam je dejala, da je takšno letovanje veliko udobnejše in prijetnejše kot v prikolici.

Če k takšnemu udobju dodamo še lepo vreme, urejeno prehrano, potem lahko verjamemo tov. **Tatjani**, da si takšnega letovanja še želi!

Prvi pomočnik papirnega stroja II, tov. **Ignac Pugelj**, zaposlen

Ignac Pugelj

v TOZD »Tehnični papir«, je skupaj s svojo družino in družino tov. **Antona Mulha** preživel del svojega dopusta v planinski koči na Veliki planini. Ob lepem vremenu, sprehodih v okolico in dobri hrani jim je dopustovanje kar prehitro minilo.

V prikolici v Medulinu je letoval s svojo družino tudi tov. **Anton Lukek**, zaposlen v vzdrževanju TOZD »Tehnični papir«. Tov.

Anton Lukek

Lukek je bil sicer z letovanjem zadovoljen, le lokacija prikolice ni bila najboljša in tako ni bilo zelenega miru.

Sicer pa je bilo lepo vreme; zadovoljen pa je bil tudi s preskrbo.

Tovariš **Anton Dečman**, izmenjski vodja OTK, je v Papirnici Vevče zaposlen 34 let; v TOZD »Tehnični papir« pa je zaposlena tudi njegova žena. Del dopusta sta letos zakonca preživela v Nerezinah — Počitniški skupnosti Krško, kjer ima naša DO za potrebe letovanja 4 garsonjere.

Tov. **Dečman** je povedal, da je bilo tam prav prijetno, predlagal pa je nekaj dodatnih izboljšav za odpravo manjših pomanjkljivosti. Menimo, da so takšni predlogi še posebej dobrodošli.

Anton Dečman

Tov. **Franc Kocjančič**, vodja priprave barvil in lepil na Vetu, je kot predsednik OOZS o letovanju v Počitniškem domu Pineta povedal, da je tako letoval prvič.

Čeprav hišice ne nudijo zelenega udobja, je bilo letovanje zanj in za njegovo družino kljub temu zelo prijetno. K dobremu počutju na letovanju je vsekakor pripomoglo tudi lepo vreme, prijetna okolica in seveda dobra domača hrana.

Franc Kocjančič

Pri delu smo za trenutek zmotili tudi tov. **Franca Zupančiča**, zaposlenega kot sušilca v TOZD Tehnični papir pri PS III. O tem, kje

Franc Zupančič

je preživel dopust, je povedal, da z ženo (oba sta zaposlena v Papirnici Vevče ca. 30 let) že vrsto let letujeta v počitniškem domu Pineta. Letošnje leto sta bila z letovanjem še posebej zadovoljna.

Tov. **Zupančič** meni, da bi bilo potrebno hišice sčasoma posodobiti. Seveda se z ugotovitvijo tov. **Zupančiča** v celoti strinjamo.

Ko smo tovarišici **Tilko Fortuna** in **Malči Grabec** obiskali na delovnem mestu v TOZD Grafični papir, sta bili prijetni sogovornici. Z družino sta letovali v prikolicah na Loparju. Z letovanjem sta bili sicer zadovoljni, vendar po menitu, da bi za prihodnje leto poiskali drugo, malo boljše lokacijo. Kot dobri gospodinji sta ugotovili še, da je k inventarju v prikolici potrebno dodati kakšno večjo kozico oziroma lonec.

Seveda bomo predlog z veseljem upoštevali.

Tilka Fortuna in Malči Grabec

Tov. **Anton Gale**, zaposlen v TOZD Grafični papir, nam je na

Anton Gale

vprašanje o dopustovanju dejal takole: letošnje leto nisem letoval. Nekaj dni dopusta sem izkoristil za pomoč očetu na kmetiji, preostanek pa porabil za opravila pri dokončanju vrstne hiše. Ob tem pa je tov. **Gale** povedal, da je letoval v pretekli sezoni v počitniškem domu Pineta in da si podobnega letovanja želi tudi v bodoče.

Za mnenje o letovanju smo povprašali tudi tovariša **Lada Lešnjaka**, zaposlenega v energetiki, TOZD Tehnični papir.

Tov. **Lešnjak** je letoval v Počitniškem domu Pineta v hišici Jelovica in je bil z letovanjem in uslugami počitniškega doma nad vse zadovoljen.

Po mnenju tov. **Lešnjaka** hišici Jelovica ustreza zelenemu udobju; pohvalno pa se je izrazil tudi o namestitvi mize za namizni tenis.

Da je bila družina tov. **Lešnjaka** z letovanjem zadovoljna, se lahko prepričamo ob pogledu na

najmlajšega družinskega člana na priloženi fotografiji.

Zadovoljna mlada člana družine Lešnjak

Tov. **Franc Jamšek**, zaposlen v Papirnici Vevče prek 27 let, sedaj

Franc Jamšek

strojevodja v TOZD Grafični papir, je letos po več kot desetih letih letoval z družino v počitniškem domu Pineta. Ko smo tov. **Jamška** povprašali o vtisih z letovanja, nam je dejal, da je bilo letovanje prijetno, le pripomnil je, da bo potrebno razmisliti in pristopiti k preureditvi hišic.

Upor zoper kajenje ni nič novega

Že kralj Jakob I. je leta 1604 zapisal: »Ta navada je zoprna za oko, odurna za nos, škodljiva za možgane, nevarna za pljučo in nič ni tako podobno strašnemu dimu iz brezdanjega brezna podzemlja, kot ta črni, smrdeči čad.«

Tatjana Fister z otrokoma

za nami Nemški godbeniki — gostje Vevčanov

Tov. Marija Pleško je zaposlena skupaj z možem v delovni organizaciji že prek 20 let; oba delata v TOZD VETA.

V pogovoru nam je tov. Marija dejala, da so bili z letovanjem povsem zadovoljni, še posebno zato, ker v času dopusta nimajo skrbi s kuho. Tako lahko ves prosti čas posvetijo kopanju, sončenju in sprehodom po okolici.

K zadovoljstvu preživelih dopustniških dni v Pineti je tudi letošnje leto družini Pleško pripomoglo lepo vreme in dobra hrana.

Tov. Marija nam je ob koncu predlagala še, naj bi v sobah zidane stavbe namestili tapete in jih tako malo polepšali.

Marija Pleško

S sodelavkama Anico Markelje in Ivanko Ovca je tov. Anica Mlakar, zaposlena v TOZD Tehnični papir, letovala v Pineti. Vse tri so zaposlene v ročni dodelavi papirja, vsaka pa ima prek 30 let delovne dobe. Letovanje jim je omogočila osnovna organizacija sindikata. Tov. Anica nam je povedala, da so se v času dopusta doobra odpočile in si tako nabrale novih moči za delo v ročni dodelavi papirja.

Za sodelovanje v intervjuju se vsem lepo zahvaljujemo!

R. J.

Anica Mlakar

Počiva jezero v tihoti . . .

Med vojno je bilo v Ameriki mnogo vojaških postojank za urjenje in sestavo oddelkov za obnovo cest, za kamuflažo ipd.

Prikupna pomočnica RK je morala vročega poletnega dne do precej oddaljene postojanke. Cesta je bila prašna, obleka se ji je lepila na telo — tedaj je zagledala samotno, z drevesi obdano jezero.

Stekla je tja, odvrгла obleko, z užitek zaplavala in se potem zleknila na sonce.

Kar zagleda bližajočega se častnika in plane k svojim oblačilom. Toda častnik se ni zmenil zanjo, temveč je stopil h gozdičku in zarjul:

»Ves prikriti bataljon po-zor! Levo krog, naprej!«

In vsa drevesa so odkorakala . . .

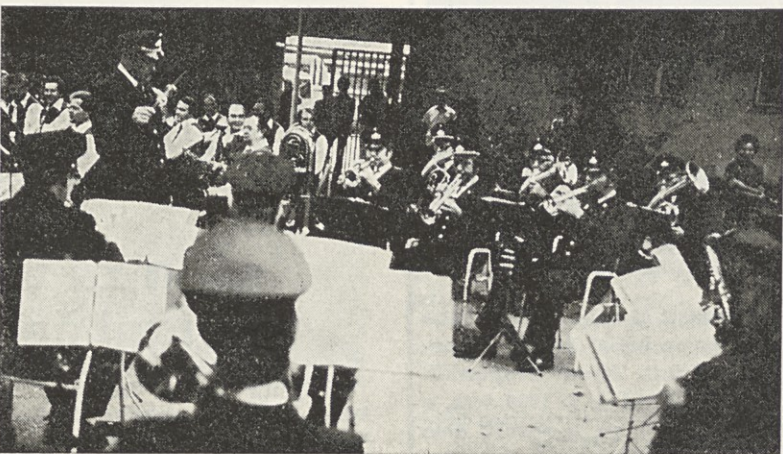
Godbenike iz Lewerkusna je predsednik Papirniškega pihalnega orkestra Vevče Jože Meden pripeljal do godbenega doma, kjer jih je pozdravil direktor Janez Lednik

Z veseljem so si šli ogledat našo tovarno

V letnem kopališču Vevče so nam godbeniki iz Lewerkusna zaigrali nekaj skladb iz svojega repertoarja

Seveda so bili tu tudi naši godbeniki, katerih glasba nam je še posebno pri srcu in je tudi res kvalitetna

Nedvomno gre velika zasluga za izredne uspehe vevških godbenikov dirigentu tov. Jožetu Hriberšku

Od 19. do 31. avgusta so bili na predlog Mestnega sveta Ljubljane godbeniki iz pobratenega mesta Lewerkusna prvič gostje Papirniškega pihalnega orkestra Vevče. Po Sloveniji so v tem času imeli več koncertov, sami ali skupaj z našimi godbeniki. 27. avgusta so prišli na Vevče z željo, da bi videli, kje delajo in kako živijo vevški godbeniki ter da krajanom priredijo prijeten koncert v zahvalo za gostoljubnost. Prav tako, kot vevški godbeniki, so tudi godbeniki iz Lewerkusna amaterji, zaposleni sicer po različnih delovnih organizacijah. In tako kot Vevčane jih družijo ljubezen do tovrstne glasbe. Potem, ko so si ogledali našo papirnico, se pokrepčali v papirniški restavraciji in se sprehodili do spomenika na Urhu, so nam v letnem kopališču Vevče tudi res zaigrali. Seveda so bili tu tudi naši godbeniki s svojimi komadi, nekaj skladb pa so zaigrali

oboji skupaj. Prav prijetno je izzvenel pozno popoldanski koncert v pozno poletnem dnevu; navdušenja — obojestranskega — kar ni in ni hotelo biti konec.

Ampak, najboljša je pa naša »muzika«, pa ne le zato, ker so godbeniki naši, ampak zato, ker so res dobri, kvalitetni. To ponovno potrjuje zlata plaketa, ki so jo na letošnjem tekmovanju amaterskih pihalnih orkestrrov najvišje težavnostne stopnje na Bledu vevški godbeniki prejeli poleg ravnenskih železarjev in trboveljskih rudarjev. Vse kritike so bile silno ugodne z ugotovitvijo, da tovrstno igranje sodi po kvaliteti na raven profesionalnih glasbenikov.

V želji, da bi nas naši godbeniki še velikokrat razvedrili s svojo raznoliko muziko in ostali tako kvalitetni, jim za dosežene uspehe iskreno čestitamo!

Vida B.

Vremenske napovedi v ljudskih rekah in pregovorih

Že v davni časi je človek opazoval naravo in živa bitja. Pri opazovanju so človeka pritegnile spremembe na rastlinah in živalih, zlasti pri ptičih in divjadi, ki so ob spremembi vremena spremenili svoje obnašanje, rastline pa so spremenile obliko.

Ugotovitve teh primitivnih opazovanj so se ohranile dolga obdobja in se prenašale iz roda v rod, najprej v govorni, pozneje pa v zapisani obliki ljudskega izročila kot vremenski reki in pregovori.

Vendar pa moramo poudariti, da je le malo teh najstarejših vremenskih rekov res uporabnih in to predvsem zato, ker so nastajali v različnih geografskih okoljih.

Dobri, izkušeni opazovalci vremena, ki so nenehno tudi odvisni od vremena, znajo s pomočjo krajevnih vremenskih znakov zelo dobro napovedati vreme za določen kraj ali območje. To so predvsem kmetje, ribiči, planinci, lovci, pastirji . . .

Tako na primer nam v topli polovici leta lepo vreme naznanjajo tile vremenski znaki: zarja je skoraj brezbarvna, nad jezeri in polji leži meglica, rosa je zelo obilna, v gozdu je topleje kot na polju . . .

Poslabšanje vremena pa naznanjajo: jutranja in večerna zarja gorita kot ogenj, sonce je zjutraj blede, mlečno in ima belkast kolobar, luna je blede, megle po dolinah sploh ni, na nebu opazimo oblake lečaste oblike . . .

Ptiči in druge živali so prav tako dobri vremeznarji. Tako naznanja slabo vreme sova, ki močno skovika, žerjavi, divje gosi ali ptice roparice kriče letajo v krogih, vrane proti večeru krakajo in letajo v jatah, lastovke nizko letajo, vrabci in drugi manjši ptiči se kopljejo v prahu in močno čivkajo, komarji in obadi radi pikajo, čebele pa ne gredo daleč od panjev in se hitro vračajo vanje.

Tudi nekatere rastline so zelo občutljive za vremenske spremembe; bodeča neža, kaktusi in nekatere cvetnice pred dežjem zapirajo cvetove. Deteljno steblo pred dežjem stoji pokonci, listi pa

so povešeni k tlom ali se celo zvičujejo.

Tako je znano vremensko pravilo, da bo zima huda in dolga, kadar podlesek cvete že v oktobru; če pa cvete šele konec novembra, bo zima pozna in lepa; če hrastov žir dobro obrodi, naj bi sledila huda zima.

Prav na podlagi dolgoletnih opazovanj narave in živih bitij so nastali tako imenovani vremenski reki, ki so močno razširjeni v ljudskih izročilih:

Ako je dosti kač, bo dobro leto. Ako se čuk spomladi večkrat oglasi, tudi dobra letina se zglaši.

Ako se polž globoko zakoplje, se huda zima prikoplje.

Ako zgodaj listje z drevja pade, so rodovitne njive nerade.

Če hrast še listje obdrži, bo mraz vse zimske dni.

Če se vzdignejo zjutraj pred sedmo megle v zrak, je to za dež znak.

Dosti snega, dosti sena. Kadar praprot trikrat pozebe, je dobra letina.

Kadar zgodaj listje odpade, sneg potem zgodaj zapade.

Ko žerjav leti na tuje, brž se zima približuje.

Če je v dežju trtni cvet, malo steče vinca v klet.

September nas popelje v najbogatejši letni čas. Vremenski reki tega časa se v glavnem nanašajo na vreme jeseni in pozimi:

Topla jesen naznanja, da se spomladi zima težko odmikuje.

Vinotoka če zmrzuje, pa prosinca odjenjuje.

V oktobru burja, mraz — januarja sončen čas.

Kadar drevje pozno listje sleče, huda zima bližja se preteče.

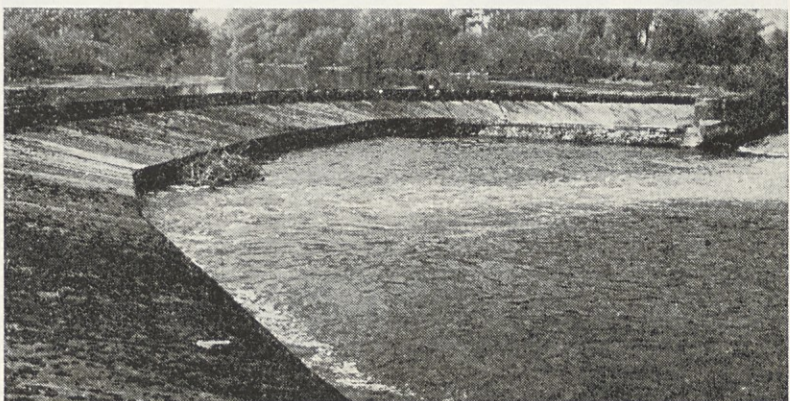
Vlažen, mrzel Luka — kmalu sneg prikuka.

Če z dežnikom Urša pride, zima vlagi ne uide.

Če vinotoka mraz in burja brije, prosinca in svečana sonce sije.

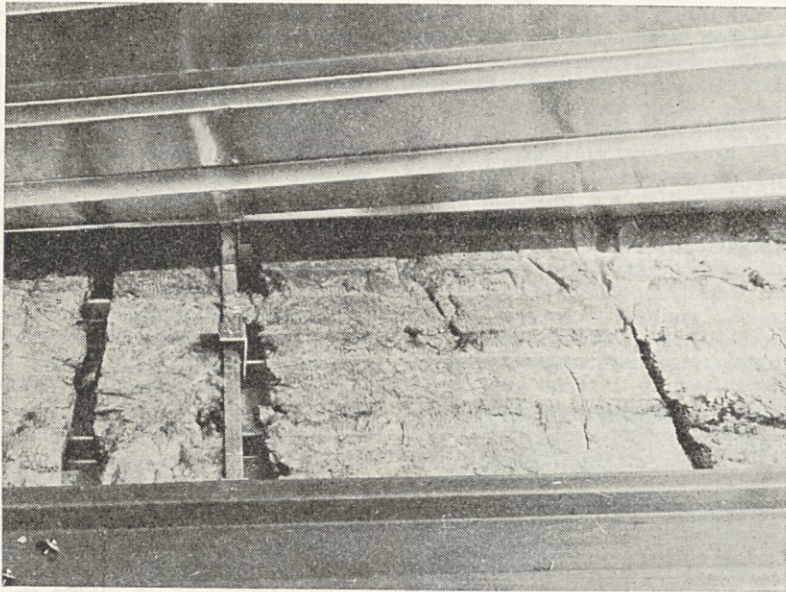
Če zgodaj listje z drevesa pade, so njive rodovitne rade.

Priredil
Jože Vidmar

Takole suh je bil naš jez v poletnih dneh; še dobro, da se mah ni posušil

vo Kje smo bili pa takrat?

Izredno pomanjkljivo položena izolacija na valoviti strehi prizidka PS V

V začetku leta smo pri glavnem izvajalcu gradbenih del — Gradisu izvedli reklamacijo nekaterih detajlov na objektu PS V. Da je bila reklamacija upravičena, smo se prepričali v avgustu, ko smo v prisotnosti izvajalcev del firme Jedinstvo iz Krapine odstranili zgornjo pločevino ter ugotovili pomanjkljivo in nestrokovno izvedeno izolacijo. Iste pomanjkljivosti smo ugotovili na strehi prizidka PS V, ki je bil zgrajen v lanskem letu. Vso dokumentacijo smo posredovali izvajalcu del, ki je zagotovil, da bo streho nad prizidkom saniral še letos, o roku sanacije na stavbi PS V pa se bomo še dogovorili.

Upravičeno se lahko vprašamo, kaj je v času izgradnje objekta delal nadzorni organ investitorja?

Stane Jalovec

Streha pred premazom

Ta je že nekaj časa pereč problem, saj ob močnejšem deževju pronica skozi razpoke v asfaltu toliko vode, da se dela prava gospodarska škoda.

Večkrat smo se menili, kateri bi bil najustreznejši način za saniranje strehe. Bilo je več variant, odločili pa smo se za visoki del za dvokapnico, pri nižjem delu pa za enokapnico s salonitno kritino.

Izvedbena dela je prevzela delovna organizacija Mizarstvo Zdobrova in se obvezala, da bodo dela do konca septembra letos zaključena, stala pa nas bodo 289 milijonov starih dinarjev.

Janez Moškrič

In memoriam

Smrt je v vrstah vevških papirničarjev zopet izbrala novo žrtev; umrl je **MARIJAN CUKIATI**.

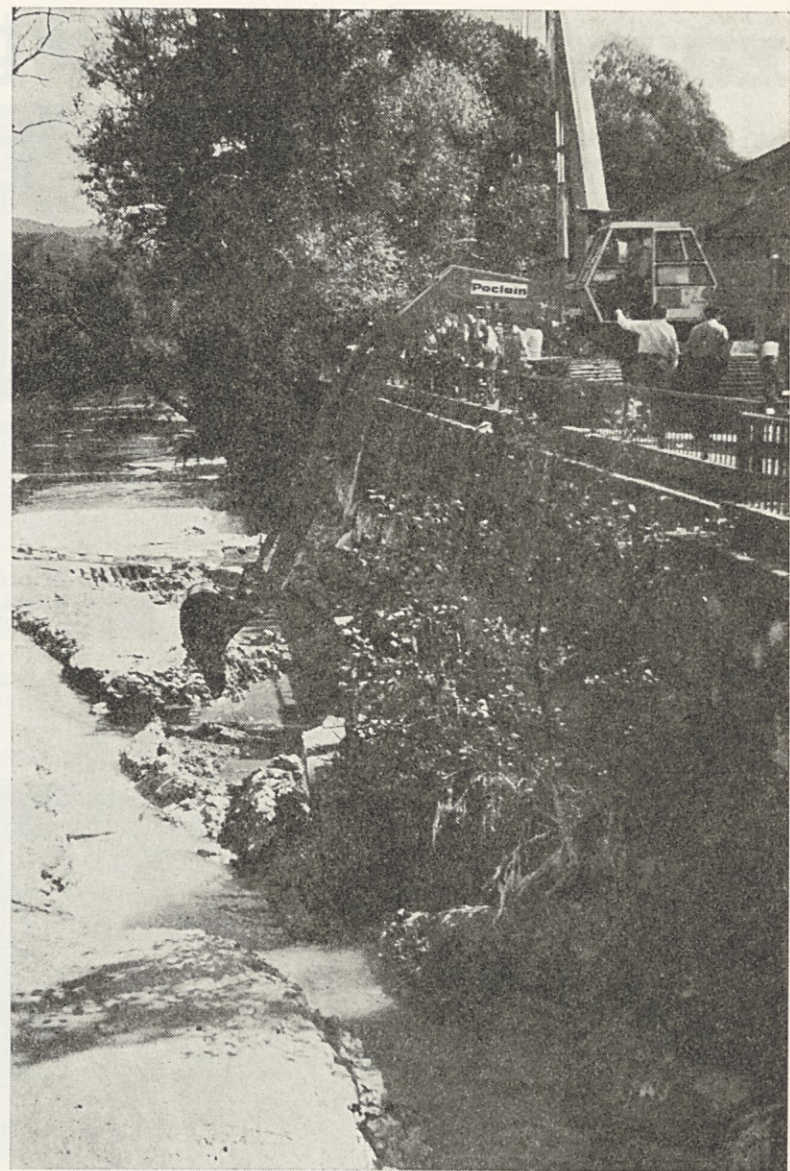

Tovariš Marijan je v vevško papirnico prišel tam s Štajerske strani, izpod Trojanskih hribov. Rodil se je 1936. leta, v naši tovarni pa je združil delo leta 1960. Vrsto let je bilo njegovo delovno mesto v Janeziji. Ko je naš prvi papirni stroj utihnil, se je tovariš Marijan preselil na peti papirni stroj, kjer je tudi bil vodja priprave papirne snovi in pozneje zaradi bolezni pripravljalec tehnološke vode.

Že nekaj časa mu bolezen ni dala, da bi normalno vsak dan bil na delu. Že dlje časa je bolehal, se zdravil v zdraviliščih in 16. septembra ga je bolezen iztrgala življenju. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Ženi Ivanki, naši sodelavki, in otrokom izrekamo ob boleči izgubi moža in očeta globoko sožalje.

Uredništvo

Za čiščenje turbinskega kanala bomo plačali 260 starih milijonov. To se sliši veliko, vendar pa po tem, koliko strojev je moral izvajalec pripeljati in od kje in koliko časa je vse to delo trajalo, bi se dalo zaključiti, da mu ni kaj prida ostalo. Tudi ta stroj na fotografiji ni bil ustrezen

Ta nesrečni turbinski kanal

Že kar nekaj časa silno neestetsko in ekološko zelo neugodno vpliva na okolico, predvsem pa meče slabo luč na našo delovno organizacijo. Da moramo kanal očistiti, smo vedeli sami, dobili pa smo od odgovornih republiških organov tudi več urgenc. Zadnji tak poziv je prišel od vodnogospodarskega inšpektorja, ki zahteva, da mora biti do 30. septembra 1981 kanal očiščen.

Sitnosti so se začele že pri izbiri izvajalcev. Najprej smo za ponudbo zaprosili GIP GRADIS, vendar so se nam tam zahvalili za ponudeno delo z izgovorom, da nimajo ustreznih strojev. Razpravljali smo z več delovnimi organizacijami, vendar se je vsak razgovor o tem delu končal s po-

gledom z mostu na kanal. Odstranjevanje zasidranega materiala od mostu do Ljubljance bi se morda še kdo lotil, vendar pa se o 1000 m³ zabitega materiala pod mostom in pod stikališčem ni hotel nihče pogovarjati ali pa so bile ponudbe nesprejemljive in jih ni bilo moč resno jemati.

Najugodnejši ponudnik je bil tov. ŠALEJ iz Celja, ki je kooperant Vektorja Ljubljana. Z njim smo sklenili pogodbo, vidimo pa, da tudi on ni imel srečne roke pri izbiri mehanizacije. Po nekaj nesrečnih poskusih so le pripeljali iz sosednje Hrvatske ustrezen bager in upajmo, da bo vsaj približno v zahtevanem roku kanal očiščen. Prav gotovo pa ga nikdar več ne smemo tako zanemariti.

Janez Moškrič

Kazen za vsakega, ki bo sežigal časopisni papir

Sežiganje starih časopisov je lahko nevarno zaradi požara, ki morebiti nastane. Lahko pa vas tudi kaznujejo, če vas v Srbiji dobijo pri takem početju. Zakon, ki so ga konec lanskega leta sprejeli v tej republiki, predvideva kazni tudi za uničevanje drugih odpadkov, kot so krpe, steklo, guma in podobno, kar je sedaj največkrat zgorelo na smetiščih. Za vse to boste kaznovani, kajti družbi povzročate nepopravljivo škodo, piše Politika.

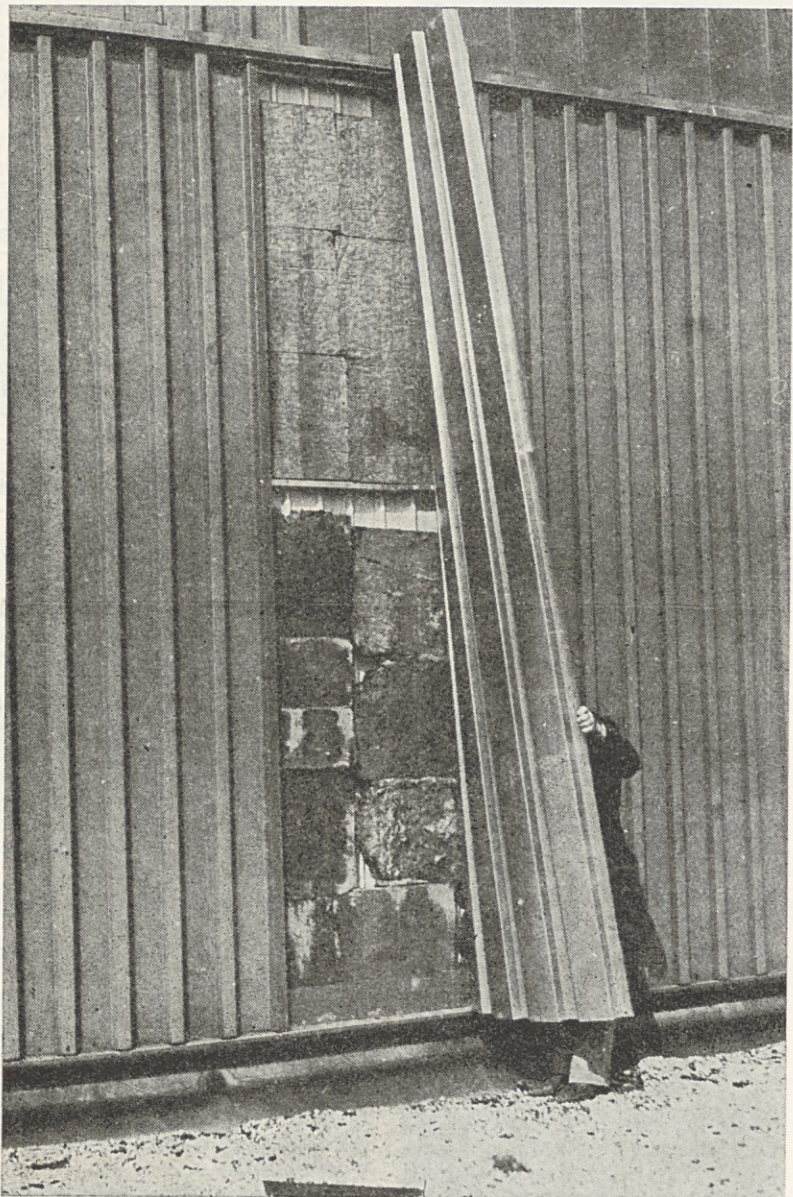
Ali gre za oster zakon ali ne, je težko reči, vsekakor pa je zakon koristen. Zakon o zbiranju in uporabi surovin je namreč prvi, s katerim so odpadki zavarovani kot proizvodne surovine. Tako so kot z vsakim predpisom določene vse pravice in obveznosti glede zbiranja in uporabe odpadkov v industrijske namene.

Na podlagi tega zakona naj bi industrija dobila več surovin, predvsem tistih, ki jih sedaj uvažamo, malo gospodarstvo pa nove razvojne možnosti. Čistejše bo tudi človekovo okolje.

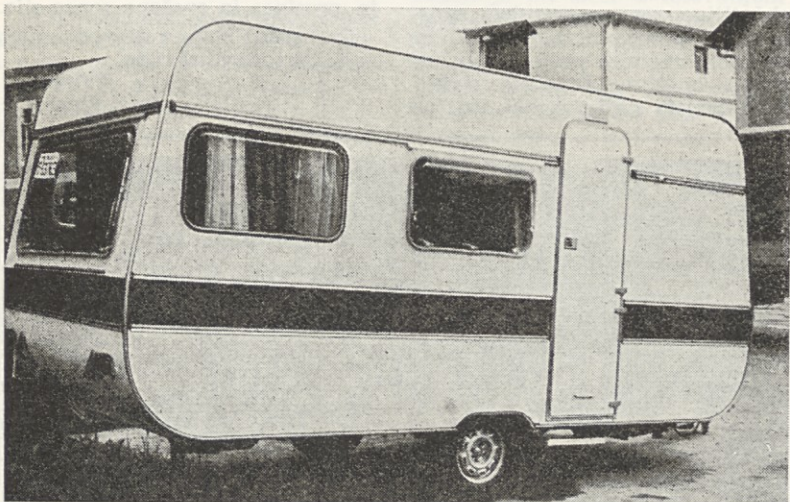
Srbske železarnice so lani porabile 540.000 ton železnih odpadkov, del so jih morale uvoziti predvsem zato, ker zbiranje teh odpadkov ni zakonsko predpisano. Enako je s stari papirjem. V enem letu smo za njegov uvoz porabili 50 milijonov deviznih dinarjev. Ob tem pa ga samo v Srbiji kot ocnjujejo, strojni vsako leto približno 150.000 ton, kar bi bilo dovolj za zapolnitev zmogljivosti srbske papirne industrije.

V velikih tovarnah ostajajo ob redni proizvodnji kupi ostan- kov, ki jih je mogoče s pridom uporabiti v malem gospodarstvu. To je predvideno tudi v novem zakonu, saj je omogočeno zbiranje odpadkov tudi zasebnikom. V vseh občinah pa bodo morali do konca leta zgraditi zbirališče odpadkov. Z novim zakonom, ki je prvi te vrste pri nas, uresničujemo tudi politiko ekonomske stabilizacije, ki predvideva kar največje koriščenje vseh razpoložljivih bogastev, zaključuje Politika.

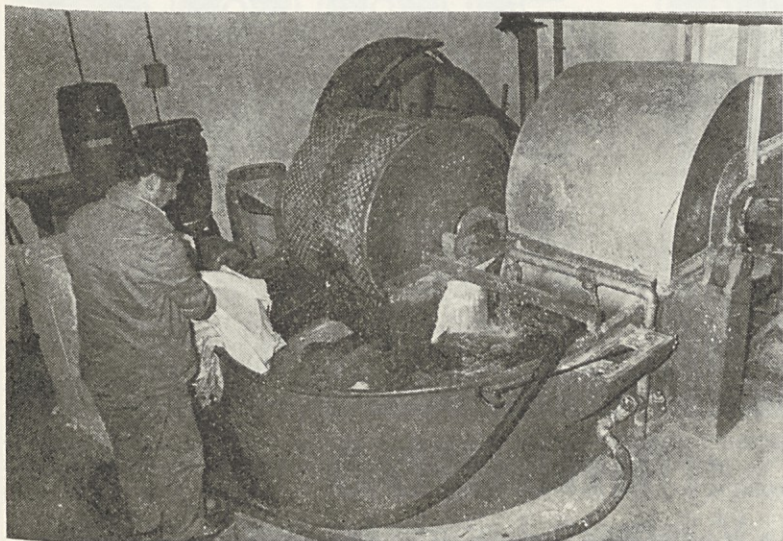
Iz revije PAPIR

Takšna slika je bila po celi dolžini zgradbe PS V, kjerkoli si odprli pločevino. Človek bi lahko rekel, da pod celo fasadno kritino manjka izolacije za veliko hišo. Rezultate takšnega dela pa najbolj vidijo in občutijo delavci, ki v tej zgradbi delajo

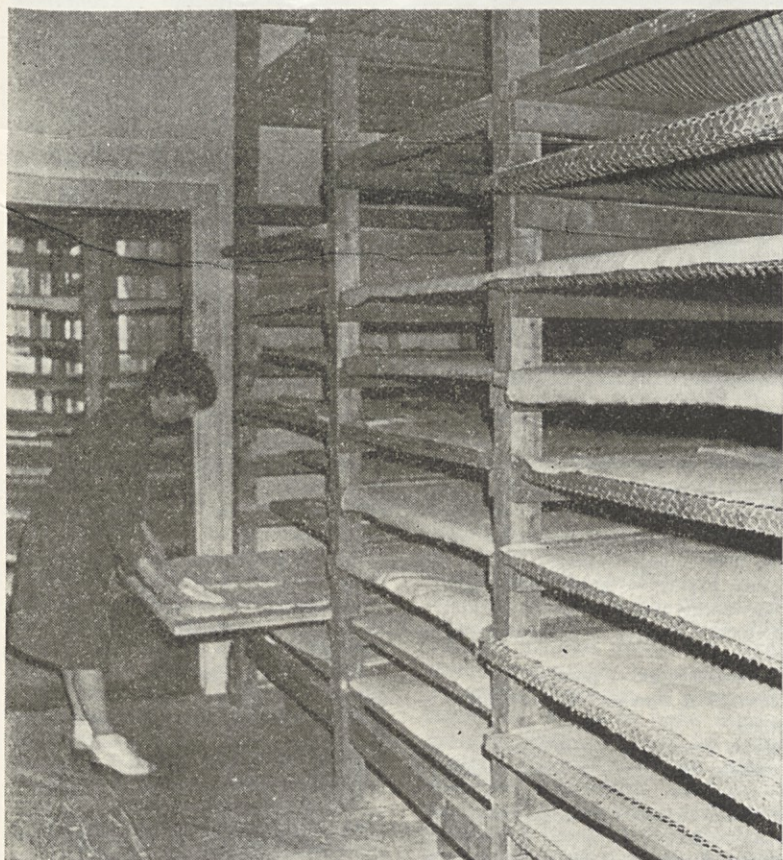
Težko pričakovano počitniško prikolico (po številu jih je sedaj 9) smo kljub pravočasnemu plačilu v mesecu aprilu in zagotovilom IMV, da jo prejmemo v mesecu juniju — dobili šele ob zaključku sezone. Pa naj še verjamemo, da v IMV držijo besedo?

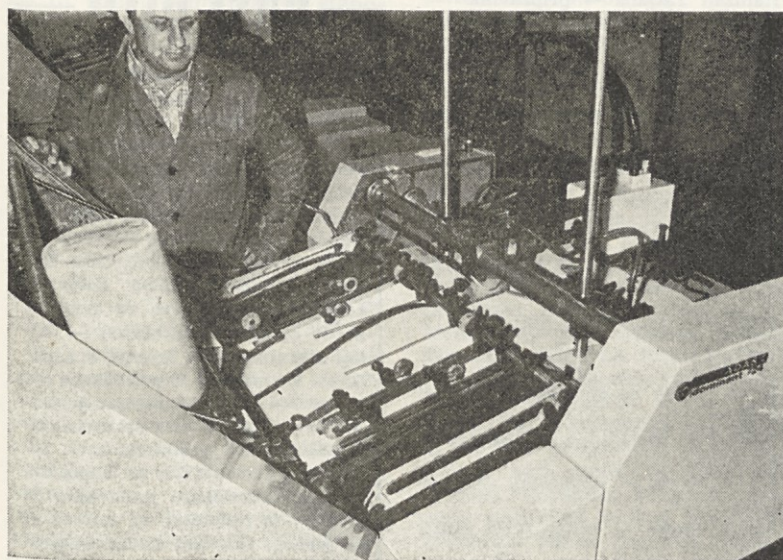
Vnašanje bombaža v holandec v oddelku RIP

Formiranje papirnega lista

Sušenje ročno izdelanih listov papirja

Tisk Vodnikovih Kuharskih bukev v tiskarni Jože Moškrič

NATISNJENA PRVA KNJIGA NA VEVŠKEM ROČNO IZDELANEM PAPIRJU

Izid ponatisa Vodnikovih Kuharskih bukev — kulturno zgodovinski dogodek

O izidu ponatisa Vodnikovih Kuharskih bukev v reprint tehniki, (reprint pomeni verna kopija originala brez izboljšav) so že spregovorila sredstva javnega obveščanja, zato bi želel v tem članku obvestiti kolektiv Papirnice Vevče o dosežku oddelka ročne izdelave papirja in o večstranski uporabnosti kvalitet ročno izdelanih papirjev.

Vodnikovim Kuharskim bukvam pripisujejo veliko zaslugo pri razvoju slovenskega jezika, saj so prvič izšle v Ljubljani že leta 1799 in to v sprejemljivem slovenskem jeziku. Doživele pa so kmalu še dva ponatisa, 1834. in 1842. leta.

lek ročne izdelave papirja to nalogo sprejel in izpeljal z izredno odgovornostjo vsakega posameznika v oddelku. Vsi, ki smo bili pri tem udeleženi, smo se zavedali, da je to danes za nas novo področje uporabnosti ročno izdelanega papirja in če bo naloga dobro opravljena, bomo dobili podobna naročila tudi še v prihodnje.

Naročilo Cankarjeve založbe je vsebovalo osvojitve zahtevane kvalitete, k razreševanju katere je oddelk RIP pristopil takoj v začetku februarja 1981. V naročilu CZ Ljubljana je bilo še zapisano: za CZ izdelajte 25.900 pol ročno izdelanega papirja v forma-

izvodih. Možno si jih bo izposoditi v naši sindikalni knjižnici.

Da pa ne bi kdo že na začetku rekel, češ kaj bi to v roke jemal, naj povem, da je v tej knjigi precej poceni receptov in to za pripravo jedi, katere smo se že odvadili pripravljati, a so zelo dobre. Za moški del bralstva pa bom pripisal prvi stavek Vodnikovega predgovora v Kuharskih bukvah:

»Ne le samo navada, ampak tudi spodobnost je, da ženske kuhajo.«

Če boste brali knjigo, boste ugotovili, da je še naprej lepe stavke tvoril; zelo prijetno je branje Vodnika, pa čeprav so to Kuharske bukve.

Peter Selan

*Narbolshi jedi
za lazhne ljudi.*

Kuharske Bukve.

Is
Nemfkiga preslovenjene
od V. V.

Lubiana.

Natisnene per Kleinmajerji knsi sklado
Andrea Gassler na tergi Nro, 190.

1799

Glede na vlogo, ki jo je odigrala ta Vodnikova knjiga, se je Cankarjeva založba odločila konec leta 1980, da jo ponatisne v reprint tehniki. Zato so prišli v poštev samo materiali, ki so uporabljeni pri originalu. Na srečo jim ročno izdelanega papirja ni bilo potrebno uvoziti, ker ga delamo pri nas na Vevčah. Dogovor o izdelavi ročno izdelanega papirja je bil sklenjen konec januarja tega leta, knjiga pa naj bi izšla v prvi polovici maja.

Rok za izdelavo papirja je bil izjemno kratek, vendar je odde-

lu 42 x 50 do konca marca 1981.

Vsi v oddelku ročne izdelave so se za izpolnitev teh kupčevih zahtev, vključno z vodjem Janezom Kamškom, dobesedno potili do konca marca, da smo lahko z velikim zadovoljstvom v srečo 31. marca 1981 poslali papir v tiskarno v potisk. Nismo se takoj dokončno oddahnili, ker smo se bali, da se ne bi v tiskarni kaj zataknilo; in se je — zaradi rdečega tiskarskega črnila, ker ga pač ni bilo moč dobiti na tržišču.

Vodnikove Kuharske bukve so izšle z enomesečno zamudo v 1500

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža Marijana se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za izraženo sožalje in za denarno pomoč; posebej se zahvaljujem njegovim delovnim tovarišem za vene in poslovilne besede ob grobu. Topla zahvala tudi vsem sostanovalcem za gmočno pomoč in darovano cvetje.

Zalujoča žena
Ivanka Cukiati z otrokoma

Rešitev dvojne izpolnjevanke — serpentine

Besede s številkami: 1. krom, 2. Pireneji, 3. Talijska, 4. nika, 5. pitanje, 6. klin, 7. agregat, 8. Ramon, 9. Tananarive, 10. boniteta, 11. Zalec, 12. Tartaglia, 13. mentol, 14. okvara, 15. portretist, 16. ro-

kavina, 17. Verbič, 18. karneval, 19. enost.

Besede s črkami: A. krompir, B. Enej, C. Italijani, C. kapitan, D. jeklina, E. Grega, F. tramontana, G. nariv, H. ebonit, I. etaža, J. lector, K. Tagliamento, L. lokva, M. raport, N. Reti, O. stroka, P. Vinaver, R. bičkar, S. Neva, Š. lenost.

Sredi lika: PAPIRNICA VEVČE.

Na uredništvo smo prejeli 17 rešitev — pravih, žreb pa je simbolične nagrade po 60 din razdelil:

Ivanu Poženelu, Anici Oman, Ljudmili Volč, Mariji Stropnik in Mariji Povirk.

Čestitamo!

Kocka ledu v viskiju mi prija.
Kocke vselega ledu ne najdeš v meni, ker je ni.

Kocki toplega ledu bi dala pomarančo da bi bila okusnejša.

Kocko belega ledu zlahka najdeš na cesti. Kako lepa je!

Pri kocki kristalatega ledu so se igrali otroci.

S kocko vlažnega ledu lahko ponudiš veliko srečo. Prijatelju.

Manca

Potek dogodkov na RIP za realizacijo naročila Cankarjeve založbe je bil naslednji:

3. 2. 1981 — Priprava vzorca — barvanje in kvalitetno prilagajanje izvornemu papirju v originalu; predloga — originalni izvod Kuharskih bukev iz leta 1799;

od 3. 2. do 16. 2. je potekala izdelava sita v velikosti naročenega formata;

16. 2. 1981 pričetek redne izdelave po recepturi osvojenega vzorca s strani kupca; to delo se je odvijalo po 12 ur dnevno;

19. 3. 1981 doseženo zadostno število pol glede na naročilo;

od 19. 3. do 31. 3. 1981 ta čas pa je bil potreben za dodelavo in pakiranje.

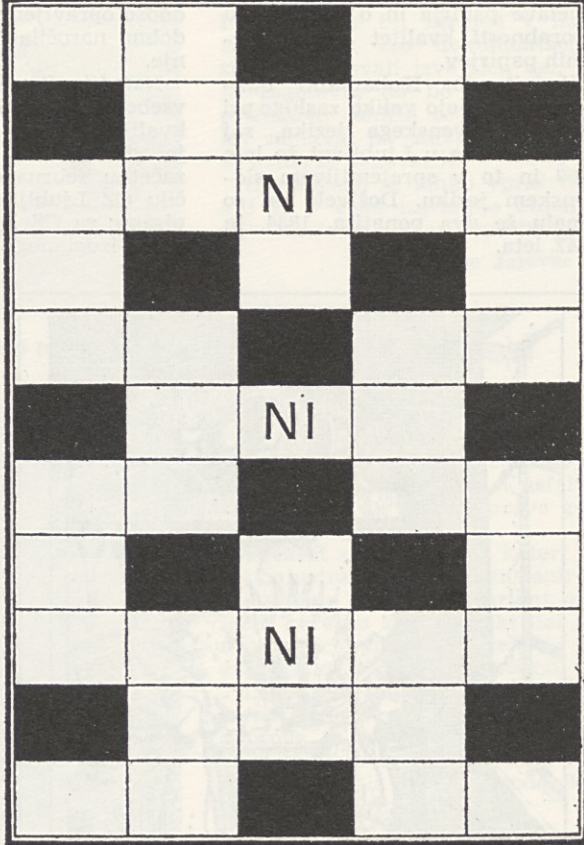
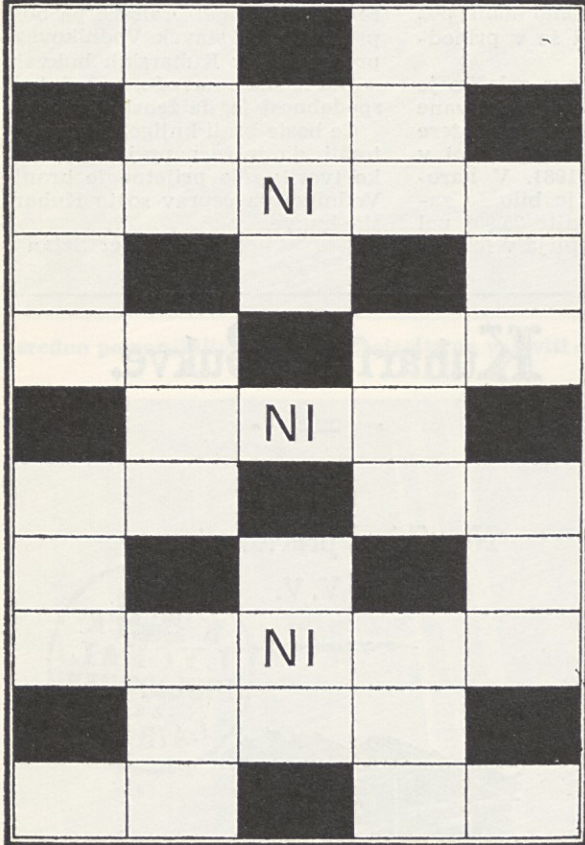
Oddelku RIP moramo za to veliko, uspešno delo čestitati!

Zlogovni mreži – dvojčici

Običajno se zlogovna mreža rešuje tako, da so ugankarjem v pomoč nekateri zlogi že vpisani na prava mesta, sicer pa so opisi za posamezne besede med seboj pomešani. Reševalec mora sam uganiti, kam bo postavljaj posamezne zloge iskanih besed, da se mu bo mreža vodoravno in navpično pravilno popolnila.

valstvo v notranjosti otoka Bornea, znani lovci na glave — krajša pripoved v prozi, ki je blizu povesti in črtici — skalnat, turistično zanimiv italijanski otok v Neapeljskem zalivu — južnoameriška tovorna žival z zelo gosto volnato dlako — različica, odtenek, tančina — skupina ljudi, sestavljena za določeno delo, moštvo,

komiseln, nezanesljiv, navadno vpadljivo oblečen mlajši moški — majhen okrogel izrez las vrh glave katoliških duhovnikov ali redovnikov — ime našega odličnega lahkoatleta Korice — stanovalec v zasilni, navadno leseni stavbi — svedec las, vrtelj na temenu, tudi greben na konjskem vratu — delavec pri nekdanj še

V našem primeru imamo dve popolnoma enaki mreži, ki imata v sredini že na pravih poljih vpisane zloge NI. Zaradi lažjega reševanja se dosledno ravnajte po naslednjih izhodiščih:

— najprej navajamo opise besed za vodoravne vrste z že vpisanimi srednjimi zlogi. Opisi si sledijo v pravilnem zaporedju najprej za prvi, nato za drugi lik oziroma mrežo;

— tudi za navpične besede sredi lika (tudi pri teh je srednji zlog NI že vpisan) dajemo opise v pravilnem vrstnem redu, najprej za prvo, potem pa za drugo mrežo;

— opise vseh drugih besed smo med seboj pomešali, tako da mora reševalec sam presoditi, v katero polja bo vpisal njihove zloge, vendar navajamo sicer med seboj pomešane opise najprej za prvi, nato pa še za drugi lik.

Če se boste dosledno držali navedenih izhodišč, vam bo reševanje zlogovnih mrež — dvojčic v prijeten in zabaven prosti čas, kar vam v teh pozno poletnih dneh tudi želimo.

Vodoravnih šest besed v pravilnem zaporedju: naziv naše TOZD, kamor je vključena tudi proizvodnja lesovine — staro mesto ob zgornjem Tigrisu, nekdanja asirska prestolnica — pomembna faza v dodelavi papirja, glajenje — izdelek papirne industrije iz celuloznih vlaken in brez lesovine, debelejši od papirja (dve besedi) — glavno mesto Filipinov, tudi naziv za vrsto kartona — naziv ene izmed naših TOZD.

Navpične štiri besede v pravilnem zaporedju: v fevdalni Turčiji pripadnik elitnih pehotnih enot, navadno še kot otrok ugrabljen in poturčen — država na Pirenejskem polotoku z glavnim mestom Madrid — javna, navadno slovesna izjava, program, razglas — nitasti material, iz katerega je sestavljen papir, fibrin.

Preostale, med seboj pomešane besede za prvi lik: naselje pri Zidanem mostu s staro slovensko papirnico — staromalajsko prebi-

team — naselje južno od Beograda s tovarno kartona — severnoafriška država z glavnim mestom Kairo — obuvalec s trdnimi podplati, segajoče največ čez gleženj — prostor ali shramba za shranjevanje kosti iz prekopenih grobov, osarij — že pokojni jugoslovanski državnik, publicist in slikar, najbližji sodelavec maršala Tita (Moša, 1890—1857) — slovenski literarni zgodovinar, znan po delu »Ivan Cankar in evropska literatura« (Dušan) — privrženec vladavine tehnike, ki hoče odločiti mimo samoupravnih organov — naziv za denar, običajno za kovancec — tudi v papirni industriji važno opravilo pri vsakovrstnih vrtečih se strojnih delih, naoljeenje — lastnost, značilnost vsega, kar ne traja dolgo ali pa ima nezadostno dolžino — delanje po vzorcu ali podlagi, značilnost oblike, vrste predmeta — letoviško mesto ob francoski Azurni obali — pohajč, ničvreden človek, nekorišten član družbe.

Preostale, med seboj pomešane besede za drugi lik: kulturna rastlina s plazečim se stebлом in njen banani podoben sad, spada v družino bučnic in je važna zelenjadnica, ki jo kot solato dodajamo raznim mesnim jedem — lah-

neavtomatskih lepenkovih ali lesovinskih strojih — za energijo, še bolj pa za sušenje nepogrešljiva snov v plinastem stanju, brez katere si papirne industrije ni moč zamišljati — težka kovina rdeče barve, ki dobro prevaja toploto in elektriko — nočni prhutar, ki spi obešen za zadnji nogi in z glavo navzdol — slikarska deščica, tudi okvir za nakladanje tovara z viličarjem — naš državnik, politik in gospodarstvenik, prvi predsednik prve slovenske vlade (Boris, 1912—1953) — po svetu se potikajoča ženska, ki nikjer nima svojega doma — zadnje, odločilno tekmovanje izbranih in najboljših — starogrško mesto v Beociji, kjer so našli mnogo poslikanih glinastih figuric — izvleček iz česlovine, strojilo za živalske kože — vzdevek grške boginje Atene — človek, ki s svojim življenjem jamči za kaj — latinsko ime za grškega junaka Heraklesa — vzdevek za človeka, ki neprestano zamuja, počasnež.

I. S.

Rešitve zlogovnih mrež — DVOJČIC pošljite v oddelek za informiranje do 13. oktobra 1981. Zopet bomo izžrebali pet pravilno rešenih in reševalce nagradili s po 60 din. Vso srečo!

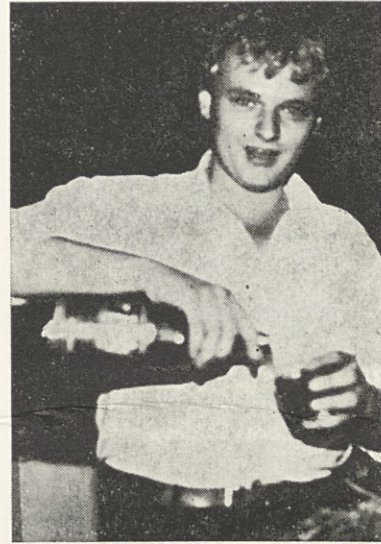
Kljub lepemu vremenu letno kopališče v mesecu septembru često nudi pogled, kot ga je zabeležilo fotografovo oko. Topla voda, prijetno sončno ozračje — kopalcev pa le za vzorec

V času kopalne sezone je potrebno za udobje kopalcev postoriti veliko del. Urejanje vrta je bilo vsakodnevno opravilo zaposlenih

V letnem kopališču smo sezono 14. septembra uradno zaključili

Kopališče Vevče smo odprli 6. junija. Tako je bilo za obiskovalce, ljubitelje plavanja in rekreacije odprto nekaj več kot 3 mesece, glede na vremenske razmere, pa je bilo le 51 kopalnih dni. Obiskovalcev je bilo sicer veliko, vendar

Letošnje poletje je gostom v letnem kopališču stregel tov. Rojšek Bogdan. Kadar je bilo vroče, je bilo zanj največ dela; seveda pa so bili gostje z njegovim delom zelo zadovoljni

pa obisk s preko 1000 kopalcev beležimo le 12-krat. Morda so zanimivi še naslednji podatki:

Delavcem TOZD in DSSS je bilo prodanih 280 sezonskih vstopnic po ceni 100 din; otrokom naših delavcev pa 302 sezonski vstopnici po ceni 70 din. Prihodek kopališča znaša ca. 700.000 din, vendar pa s tem ni mogoče pokriti v celoti stroškov obratovanja.

Sanitarna inšpekcija Ljubljana je pred pričetkom obratovanja, tako kot vsako leto, tudi letos izdala ureditveno odločbo za izvajanje določenih ukrepov, s katerimi bi kopalcem zagotovili zdravo in varno rekreacijo.

Kontrolni pregledi in analize kopalne vode s strani Zavoda za zdravstveno varstvo v Ljubljani so pokazali, da je bila kopalna voda izredno čista, sicer pa smo prav kopalni vodi namenili v letošnji sezoni še posebno pozornost. Na kopališču smo imeli urejeno reševalno službo, vzorno pa smo vzdrževali tudi rekreacijske površine.

Glede na to, da smo pri obratovanju kopališča dosledno upoštevali navodila sanitarnega inšpektorja, ki so se nanašala na izvajanje vseh sanitarno-tehničnih in higienskih predpisov, rezultat ni izostal.

Lahko zaključimo, da se kopalci v tako čisti vodi kot letos na Vevčah še niso kopali. R. J.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

ZA MESEC AVGUST

Prišli:

Petrović Milivoje — pomožni delavec
Botonjić Sadik — pomožnik zavijača premaznega papirja
Črne Franci — ključavničar III
Kamnikar Jožica — administrator
Potočnik Vida — obračunovalec norm
Pleško Marjan — pleskar
Mahković Slavica — prebiralka — števka
Vitiija Muslija — čistilec lesa
Pleško Stanko — delavec v zidar-ski delavnici
Rožnik Franc — pomoč. vodje zav. stroja formatov
Sobat Zoran — pripravljalec tehn. vode

Imeri Shahin — dovažalec
Halužan Tatjana — pripravnik
Marinović Petar — pom. zavijača papirja
Cvijanović Stojan — pom. zavijača papirja
Šljivar Enes — pom. zavijača papirja
Karanović Djuro — pom. vodje zav. str. formata
Mujkić Nada — dovažalka
Novaković Radinka — snažilka obratna
Novaković Ilija — pospravljalec izmeta
Jotić Mile — čistilec lesa

Odšli:

Simić Anica — stenodaktilograf — upokojena
Znidaršič Marija — tehtarica — upokojena
Černe Pavla — dovažalka — upokojena
Zgonc Franc — vodja preč. rezal. stroja
Gačeša Boško — razkladalec surovin

Janković Ljubomir — pripravljalec pap. mase
Porić Sefik — pom. vodje zav. stroja zvitkov
Gosarić Stjepan — klepar — instalater I
Jančar Bojan — pospravljalec izmeta
Ljubijankić Hamdija — pom. vodje str. za rezanje in zav. m. f.
Reshani Sali — čistilec lesa
Novaković Ljiljana — obratna snažilka
Vitiija Muslija — čistilec lesa

Rodili so se:

Njegovec Brankotu sin Peter
Djurić Jovanu hči Jelena
Karadžić Milovanu hči Tamara
Tvrčković Vinku sin Dragan

ČESTITAMO!

NAŠE DELO

Glasilo delovne organizacije Papirnice Vevče — Izdaja ga delavski svet — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Vida Bartol — Uredniški odbor: Danilo Škerblnek, Ignac Zajec, Jože Marolt, Franc Fras, Silvo Razdevšek, Ivo Bogovič, Andrej Grad — Tehnični urednik: Marjan Ivanuš, CGP Delo — TOZD Delavska enotnost, Ljubljana, uredništvo za urejanje glasil delovnih organizacij — Tiska tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov